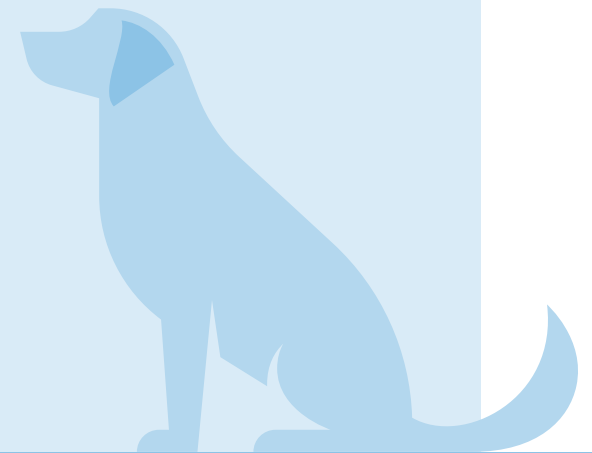

GDI-programmeringsplan

versie 2026

Meerjarenprogramma Infrastructuur Digitale Overheid (MIDO)

Alleen samen als één overheid versterken we de digitale toekomst

Voorwoord

Digitalisering biedt kansen voor de overheid om de dienstverlening toegankelijker te maken, efficiënter te werken en de transparantie van besluitvorming te vergroten. Met behulp van digitalisering kunnen de verschillende (semi-)overheidsorganisaties beter opereren als één overheid en daardoor effectiever zijn in de dienstverlening die zij aan burgers en ondernemers verlenen.

Tegelijkertijd brengt digitalisering risico's met zich mee zoals toenemende complexiteit, privacy-uitdagingen en kwetsbare digitale infrastructuur. De afgelopen jaren heeft de overheid belangrijke stappen gezet in het digitaliseringsproces. Het is essentieel dat we deze lijn doortrekken. Zo kunnen we de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van onze dienstverlening waarborgen en onze digitale weerbaarheid versterken.

Al meer dan twintig jaar werken we samen aan de digitale overheid. Er is inmiddels veel bereikt. Toch blijven er belangrijke opgaven die om gezamenlijke actie vragen. Denk aan de verdere realisatie van één overheid, het versterken van data- en digitale soevereiniteit en het vergroten van onze digitale weerbaarheid. Zo benadrukt de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS), die is verschenen in juli 2025, het belang om versnelling aan te brengen op een aantal punten uit het digitaliseringsbeleid van het kabinet.

Ons gezamenlijke doel is helder: prioriteiten stellen en besluiten nemen over de Digitale Overheid en de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). Dat doen we op basis van een gedeelde langetermijnvisie en planning, binnen de afgesproken financiële en bestuurlijke kaders. Dit vraagt om een nauwe afstemming tussen beleid en uitvoering, zodat we samen de juiste keuzes maken voor de vernieuwing en doorontwikkeling van de GDI. Praktisch, haalbaar en afgestemd op de uitvoeringspraktijk. En altijd met burgers en ondernemers in het achterhoofd. Daarmee is dit een interbestuurlijke verantwoordelijkheid. De ontwikkeling en besluitvorming moet worden gedragen door iedereen. Vanuit eigen rol en verantwoordelijkheid levert ieder een bijdrage, waarbij we onze ambities, kennis, daadkracht en middelen bundelen om de digitale overheid van morgen te realiseren.

Het succes van de digitaliseringsopgave, en dus ook dit programmeringsplan, hangt af van nauwe samenwerking tussen Rijk, medeoverheden, dienstverleners en private partijen. Alleen samen kunnen we de digitale overheid van de toekomst versterken en veiligstellen.

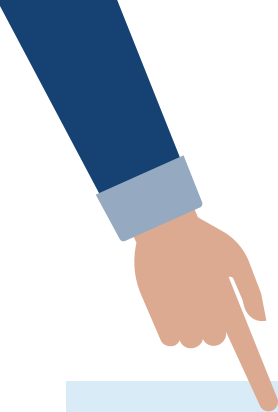
Eddie van Marum

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Herstel Groningen, Digitalisering en Koninkrijksrelaties

Samenvatting

Het programmeringsplan 2026 geeft richting aan de verdere ontwikkeling van de GDI.

Het beschrijft hoe we in 2026 samenwerken aan beheer, vernieuwing en innovatie, binnen de kaders van de Meerjarenvisie Digitale Overheid 2025–2030.

De Programmeringsraad GDI stelt jaarlijks het programmeringsplan voor de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) op voor het opvolgende jaar, binnen de vastgestelde kaders en begroting. Deze programmering richt zich op 2026 en is een volgende stap in de voortdurende digitalisering en verbetering van overheidsdiensten. Het GDI-programmeringsplan beschrijft welke activiteiten er het komende jaar worden uitgevoerd om de GDI te beheren, door te ontwikkelen en te vernieuwen. Het programmeringsplan verantwoordt ook de besteding van het budget van de Centrale Financiering GDI.

De GDI wordt gefinancierd via de Centrale Financiering GDI. Ongeveer 75% van het budget gaat naar het beheren en onderhouden van de bestaande GDI en ongeveer 23% naar doorontwikkeling en vernieuwing. Voor innovatie van de GDI wordt 2% van de Centrale Financiering toegekend. Innovatieve projecten die hieruit voortkomen, kunnen verder worden opgeschaald, en via het afwegingskader aan de GDI worden toegevoegd.

De Centrale Financiering van de GDI wordt in 2026 geëvalueerd. Dit gebeurt volgens de afspraken die gemaakt zijn bij de inwerkingtreding van de MIDO-governance.

De Meerjarenvisie Digitale Overheid vormt de basis en het kader voor de GDI-programmering. De *Meerjarenvisie Digitale Overheid 2025 - 2030* is afgestemd op de *Nederlandse Digitaliseringsstrategie* (NDS) en biedt een stip op de horizon voor het vormgeven van een toekomstbestendige GDI. Daarnaast biedt de Meerjarenvisie de beleidsmatige richting voor de ontwikkeling van de GDI tot en met 2030.

Het GDI-programmeringsplan 2026 maakt concreet wat er hiervoor in 2026 *en verder* moet gebeuren. Dit programmeringsplan is tot stand gekomen door, met en voor alle organisaties die aan de publieke dienstverlening werken. Een kleine greep: uitvoeringsorganisaties, pensioen- en zorgverzekeraars, provincies, gemeenten en waterschappen, departementen en opdrachtnemers van de GDI.

Inhoudsopgave

- ▶ **Voorwoord – p.2**
- ▶ **Samenvatting – p.3**
- ▶ **Leeswijzer – p.5**
- ▶ **1. Inleiding en context – p.6**
 - 1.1 Meerjarenprogramma Infrastructuur Digitale Overheid
 - 1.2 Generieke Digitale Infrastructuur
 - 1.3 GDI-domeinen
 - 1.4 GDI-bouwstenen
- ▶ **2. Toekomstbeeld GDI – p.9**
 - 2.1 GDI in de context van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie
 - 2.2 GDI in de context van de Meerjarenvisie Digitale Overheid
 - 2.3 GDI in de context van de Architectuur Digitale Overheid 2030
 - 2.4 Internationale ontwikkelingen
- ▶ **3. Resultaten in 2025 – p.13**
 - 3.1 Domein Infrastructuur
 - 3.2 Domein Gegevensuitwisseling
 - 3.3 Domein Interactie
 - 3.4 Domein Toegang
- ▶ **4. Doelstellingen en activiteiten in 2026 – p.17**
 - 4.1 Domein Infrastructuur
 - 4.2 Domein Gegevensuitwisseling
 - 4.3 Domein Interactie
 - 4.4 Domein Toegang
- ▶ **5. Financieel Overzicht – p.24**
 - 5.1 Vernieuwingsbudget 2026
 - 5.2 Beheer en exploitatie
- ▶ **Bijlagen – p.31**

Leeswijzer

Dit document is opgebouwd uit vijf hoofdonderdelen. Ze bieden samen inzicht in de GDI-programmering voor 2026 en een terugblik op de behaalde resultaten in 2025.

Hoofdstuk 1 behandelt het Meerjarenprogramma Infrastructuur Digitale Overheid (MIDO) en de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). Hierin worden ook de uitgangspunten voor de GDI-programmering, inclusief de kaders en huidige afspraken, standaarden en voorzieningen per domein toegelicht.

Hoofdstuk 2 schetst het toekomstbeeld van de GDI, waarbij de relatie met de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS), de Meerjarenvisie Digitale Overheid en Architectuur Digitale Overheid 2030 centraal staat. Ook worden de internationale ontwikkelingen die van invloed zijn op de GDI beschreven.

Hoofdstuk 3 biedt een terugblik op de behaalde resultaten van de programmering in 2025.

Hoofdstuk 4 blikt vooruit op de doelstellingen en activiteiten voor 2026. Per domein worden de specifieke doelstellingen en doorontwikkelingen beschreven.

Hoofdstuk 5 geeft inzicht in de financiële aspecten van de GDI. Hierin worden vernieuwingsvoorstellen voor 2026 toegelicht, evenals de kosten en het beheer van de exploitatie.

In de **bijlagen** volgen een nadere uitwerking en een toelichting op de doorontwikkeling van de domeinen richting 2030. Het GDI-programmeringsplan verwijst veelvuldig naar deze onderdelen om dubbelingen te voorkomen en het plan zo bondig mogelijk te houden.

1. Inleiding en context

Het beleidsprincipe van '1 overheid' houdt in dat de digitale overheid zoveel mogelijk als één samenhangend geheel opereert en naar buiten treedt. Voor burgers en ondernemers betekent dit dat ze eenduidig bediend worden (bijvoorbeeld door één digitaal loket of met één digitale identiteit) en dat de informatievoorziening uniform is.

1.1 Meerjarenprogramma Infrastructuur Digitale Overheid

Sinds 2022 werken het Rijk, medeoverheden, uitvoeringsorganisaties en dienstverleners met een publieke taak binnen het Meerjarenprogramma Infrastructuur Digitale Overheid (MIDO) als één overheid (het beleidsprincipe wordt geschreven als '1 overheid') samen aan de vernieuwing van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). MIDO vormt de structuur en werkwijze die het gezamenlijke besluitvormingsproces rondom de programmering en financiering van de GDI ondersteunt. Deze aanpak heeft geleid tot meer duidelijkheid en samenhang in de sturing van de GDI. Het doel blijft het ontwikkelen en versterken van de GDI met als belangrijkste focus: het verbeteren van de dienstverlening aan burgers en ondernemers door het gebruik van gemeenschappelijke bouwstenen. Overheidsorganisaties moeten hiervoor efficiënt en interbestuurlijk samenwerken als één samenhangende overheid.

1.2 Generieke Digitale Infrastructuur

De GDI vormt het fundament voor publieke dienstverlening naar burgers en bedrijven, en voor de samenwerking tussen publieke organisaties onderling. Een groot aantal (publieke en private) dienstverleners is voor het

functioneren afhankelijk van een toegankelijke, veilige en betrouwbare werking van de GDI. Door standaardisering en samenwerking kan informatie veilig en efficiënter worden uitgewisseld. Dit draagt bij aan een betere dienstverlening voor burgers en bedrijven.

De GDI wordt ingezet om een aantal belangrijke doelen te bereiken, waaronder:

- Het aanbieden van digitale diensten die voldoen aan de behoeften van burgers en bedrijven, maar ook van de professional die burgers en ondernemers ondersteunt bij hun vragen en het afnemen van diensten;
- Het verbeteren van de kwaliteit van digitale dienstverlening;
- Het vergroten van het vertrouwen van burgers en bedrijven in de digitale overheid.

Jaarlijks wordt binnen de vastgestelde kaders en begroting een GDI-programmeringsplan opgesteld. Hierin worden de activiteiten voor het komende jaar beschreven die gericht zijn op het beheer, de doorontwikkeling en vernieuwing van de GDI. Ook verantwoordt dit plan de besteding van het budget van de Centrale Financiering GDI. De programmering richt zich in dit plan vooral op het jaar 2026, met een doorkijk naar 2027, en bevat de volgende drie onderdelen:

1. Beheer en exploitatie (B&E): de focus ligt op de beschikbaarheid, continuïteit en beveiliging van bestaande GDI-onderdelen;
2. Doorontwikkeling: hierbij gaat het om functionele verbeteringen en aanpassingen aan bestaande GDI-componenten om te voldoen aan nieuwe of gewijzigde wetgeving en het bieden van stabiliteit;

- Vernieuwing: de GDI wordt op onderdelen vernieuwd door het toepassen van nieuwe inzichten en technieken. Deze zorgen dat de GDI zich moet blijven aanpassen om zo veilig te blijven en te passen bij de wensen en eisen van burgers, ondernemers en dienstverleners (afnemers van de GDI-bouwstenen).

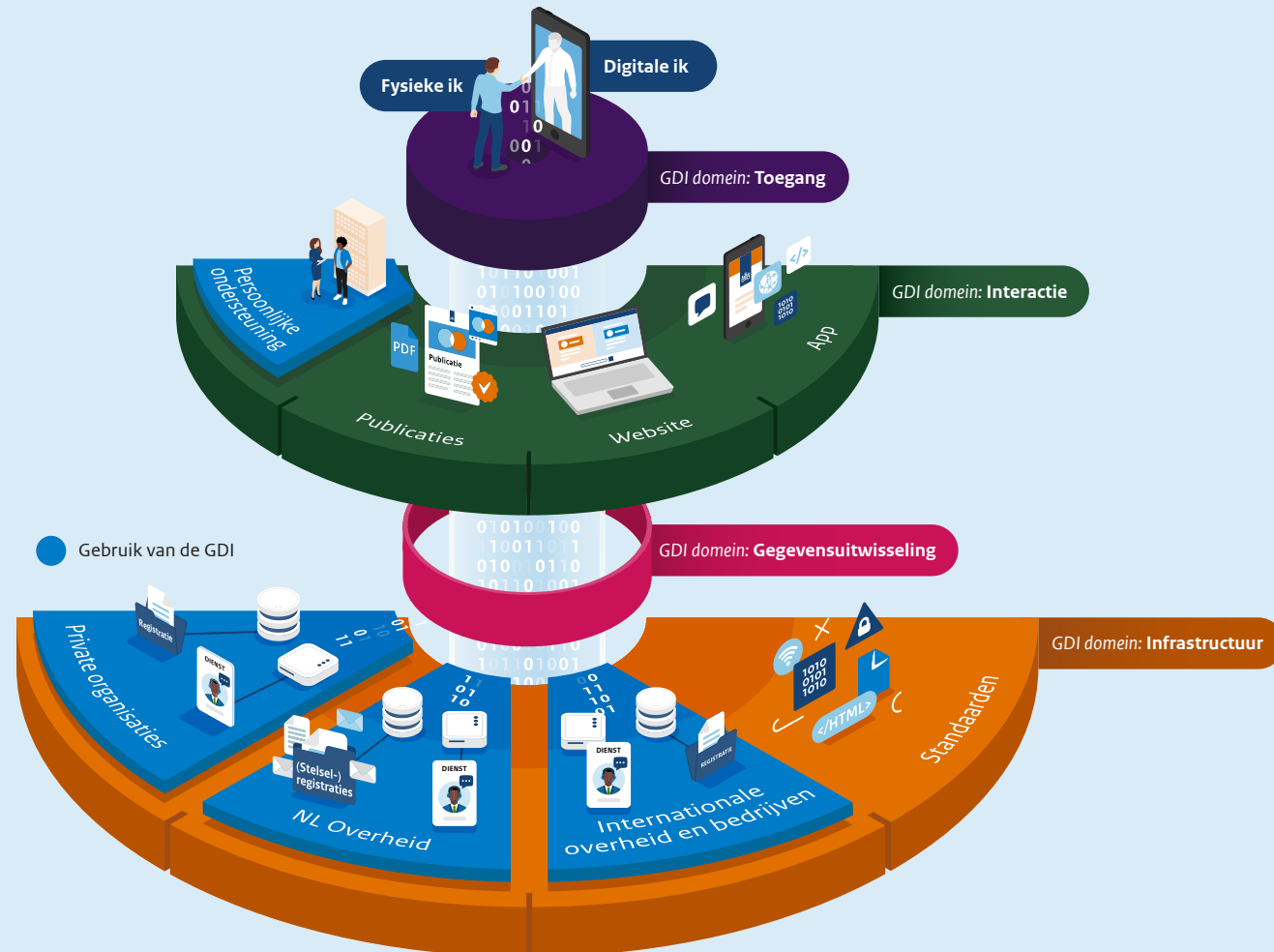
1.3 GDI-domeinen

De GDI kent vier domeinen. Elk domein heeft een specifieke functie binnen de GDI om de digitale overheid te laten functioneren. Ieder domein wordt door een programmeringstafel aangestuurd, ofwel 'geprogrammeerd'. Deze tafels adviseren de programmeringsraad GDI (PGDI) over de koers en prioriteiten van hun domein.

Voor de GDI zijn per domein doelstellingen geformuleerd:

- Infrastructuur:** een robuuste, schaalbare en duurzame digitale infrastructuur ter ondersteuning van de GDI;
- Gegevensuitwisseling:** een transparante, veilige, efficiënte en herleidbare uitwisseling van gegevens tussen organisaties met een publieke taak;
- Interactie:** gebruiksvriendelijke, toegankelijke en efficiënte digitale diensten en interactie voor alle burgers en bedrijven;
- Toegang:** veilige en gepersonaliseerde toegang tot digitale diensten voor alle gebruikers, met respect voor hun privacy.

De vier GDI-domeinen

1.4 GDI-bouwstenen

De GDI is het geheel aan afspraken, standaarden en voorzieningen die overheidsorganisaties en dienstverleners met een publieke taak, ondersteunen bij hun digitale dienstverlening en onderlinge digitale samenwerking. In de tabel hiernaast staat per domein een overzicht van de huidige afspraken, standaarden en voorzieningen die onder de betreffende functionaliteit¹ vallen en daarmee onderdeel zijn van het GDI-programmeringsplan. De verwachting is dat meerdere potentiële bouwstenen in 2026 het GDI-afwegingskader voor toetreding tot de GDI doorlopen. In 2025 zijn de plannen voor Life Cycle Management van de GDI gedeeltelijk opgeleverd. Hiermee kan nog beter worden gestuurd op planmatige doorontwikkeling van de GDI-onderdelen.

Domein	Afspraken	Standaarden	Voorzieningen
Infrastructuur	<ul style="list-style-type: none"> • Diginetwerk 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitoegankelijk 	
Gegevensuitwisseling	<ul style="list-style-type: none"> • Peppol • Standard Business Reporting (SBR) • API-standaarden (NLGov API Design Rules, NLGov OAuth en NLGov OpenID connect) 	<ul style="list-style-type: none"> • Digikoppeling • Organisatie-Identificatie-Nummer (OIN) • XBRL • Logboek data-verwerkingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Digipoort • Digikoppeling • Digilevering • Digimelding • Stelselcatalogus Basisregistraties • E-factureren
Interactie		<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerkende Catalogi 	<ul style="list-style-type: none"> • MijnOverheid • MijnOverheid Berichtenbox • MijnOverheid voor Ondernemers • Overheid.nl • Digitaal Ondernemersplein (inclusief Antwoord voor Ondernemers) • Berichtenbox voor Bedrijven • Register Overheidsorganisaties
Toegang	<ul style="list-style-type: none"> • PKI-overheid • eHerkenning(stelsel) 	<ul style="list-style-type: none"> • PKI-overheid 	<ul style="list-style-type: none"> • DigiD • DigiD Machtigen voor burgers • BSN-koppelpunt • eIDAS • Beheervoorziening BSN (BV BSN) • Toegangsverlenings-service (TVS) • Machtigingenregister Digipoort (system-to-system vh. B2)
Overig	<ul style="list-style-type: none"> • NORA 	<ul style="list-style-type: none"> • (Bureau) Forum Standaardisatie (open standaarden) 	

¹ Zoals opgenomen in de bijlage bij de kabinetsreactie van 13 juli 2020.

2. Toekomstbeeld GDI

Het hoofdstuk Toekomstbeeld GDI laat zien hoe de Nederlandse Digitaliseringsstrategie, de Meerjarenvisie Digitale Overheid en de Architectuur Digitale Overheid 2030 samen met internationale ontwikkelingen richting geven aan een sterke en veilige digitale infrastructuur.

Nederland staat voor grote maatschappelijke opgaven in een snel veranderende wereld. Digitalisering speelt hierbij een sleutelrol. Wereldwijde conflicten, spionage op politiek en economisch vlak, het groeiende gebruik van autonome ICT zoals AI en algoritmen, en de toenemende impact van cloudtechnologie maken de uitdagingen rondom digitalisering urgenter dan ooit. Daarom blijft investeren in het versterken van onze digitale infrastructuur, het bevorderen van interbestuurlijke samenwerking en het maken van heldere bestuurlijke afspraken cruciaal voor Nederland. De Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS), de Meerjarenvisie Digitale Overheid² en de Architectuur Digitale Overheid 2030 vormen samen het kader en de routekaart voor de GDI om deze doelen te bereiken en de digitale overheid toekomstbestendig te maken.

2.1 GDI in de context van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie

Met de *Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS)* prioriteren de Rijksoverheid, provincies, gemeenten, waterschappen en publieke dienstverleners de onderwerpen met de grootste urgentie en impact. Focus ligt op het versnellen van het realiseren van doorbraken en het wegnemen van belemmeringen. Er is afgesproken als 1 overheid te gaan werken aan zes met elkaar samenhangende prioriteiten³.

De NDS vormt de leidraad voor de GDI-programmering. De GDI-domeinen ondersteunen de activiteiten rondom de NDS-prioriteiten⁴. Hieronder worden de GDI-doelstellingen per domein, voor zover mogelijk, in lijn gebracht met de NDS-prioriteiten.

Het domein **Infrastructuur** vormt de basis voor de bouwstenen van de overige drie domeinen. Dit domein betreft de afspraken, standaarden en (generieke) voorzieningen voor het digitaal transporteren, verwerken en opslaan van data (network, compute, storage) en het beveiligen van voorzieningen. Het onderschrijft de NDS-prioriteiten *Cloud* en *Versterken digitale weerbaarheid en autonomie van de overheid*.

Het domein **Gegevensuitwisseling** gaat over de opgestelde afspraken en standaarden en de gerealiseerde voorzieningen die verantwoorde en geautomatiseerde uitwisseling en het delen van gegevens mogelijk maken, tussen organisaties met een publieke taak, en tussen het bedrijfsleven en de overheid. Dit ondersteunt een betere dienstverlening aan burgers en bedrijven en betere verantwoording en informatiehuishouding van de overheid. Dit domein onderschrijft de NDS-prioriteit *Data*.

Het domein **Interactie** betreft de interactie tussen burgers, ondernemers en instellingen en de overheid voor de uitvoering van de publieke dienstverlening. In alle interacties wordt over en weer informatie uitgewisseld. De interactie is kanaalonafhankelijk en de burger/ondernemer kiest

² Verzamelbrief digitalisering oktober 2025 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

³ De volgorde van de zes prioriteiten staat los van het belang of gewicht dat eraan wordt toegekend.

⁴ Zie voor nadere toelichting de NDS.

van een toekomstbestendige GDI en beleidsmatige richting voor de doorontwikkeling van de GDI tot 2030. Het GDI-programmeringsplan maakt concreet wat er in 2026 en verder moet gebeuren⁵.

Domein Infrastructuur

De kwaliteit en veiligheid van onze infrastructuur is een cruciale (rand)voorwaarde voor het leveren van stabiele dienstverlening. Door alle recente ICT-ontwikkelingen (AI, cloud, algoritmen, kwantum), internationale conflicten en mondiale spanningen, ligt de focus van dit domein op de visievorming van toekomstige technologische infrastructuur, en het veilig en soeverein aanbieden van kwalitatief hoogwaardige oplossingen voor alle bestuurslagen. Daarvoor wordt gekeken naar nationale en Europese samenwerkingsverbanden.

Domein Gegevensuitwisseling

Om goede dienstverlening aan burgers en bedrijven te garanderen en maatschappelijke opgaven aan te pakken, is verantwoord gebruik van gegevens essentieel. Een betere overheid begint bij het verbeteren van de overheidsbrede gegevenshuishouding. We zetten verdere stappen om de gegevenshuishouding van de overheid, als onderdeel van onze vitale infrastructuur, als één samenhangend geheel overheidsbreed te organiseren.

Domein Interactie

We laten ons bij de verdere ontwikkeling van de dienstverlening leiden door de volgende uitgangspunten.

zelf het communicatiekanaal. Dit domein onderschrijft de NDS-prioriteiten *Artificiële Intelligentie* en *De overheid stelt burgers en ondernemers centraal in (digitale) dienstverlening*.

Het domein **Toegang** draait om het veilig, betrouwbaar en eenvoudig toegang verlenen tot de digitale overheidsdienstverlening, door de ontwikkeling van het Stelsel Toegang.

2.2 GDI in de context van de Meerjarenvisie Digitale Overheid

De *Meerjarenvisie Digitale Overheid 2025 - 2030* is in 2025 herzien naar aanleiding van alle recente ontwikkelingen. Denk aan AI en cloud, maar ook aan Europese en nationale nieuwe inzichten. De visie vormt de basis en het kader voor de GDI-programmering. De Meerjarenvisie is afgestemd op de NDS en biedt een stip op de horizon voor het vormgeven

⁵ Nadere toelichting per domein voor de doorontwikkeling richting 2030 volgt in de bijlagen. Zie voor nadere toelichting de *Meerjarenvisie Digitale Overheid*

1. De menselijk maat is leidend.
2. Burgers en ondernemers:
 - a. horen publieke dienstverlening te ervaren als volledig aansluitend bij hun situatie en context. Daardoor moeten ze minder regeldruk en stress ervaren van de overheid;
 - b. horen altijd te ervaren dat ze met 1 overheid te maken hebben;
 - c. krijgen publieke dienstverlening (waar wenselijk) proactief aangereikt. Bijvoorbeeld bij een (levens)gebeurtenis;
 - d. horen dienstverlening te ervaren als persoonlijk, dichtbij en betrouwbaar, ongeacht het gekozen kanaal, vanuit het principe 'Altijd de juiste deur'.
3. Door alle relevante overheidsinformatie en diensten overzichtelijk te bundelen en te standaardiseren creëren we vertrouwen en gemak in het contact met de overheid.
4. Digitaal werken is op deze manier efficiënter en veiliger, dan wanneer alle overheden los van elkaar soortgelijke diensten ontwikkelen.

Domein Toegang

Burgers en ondernemers krijgen via middelen als DigiD, eHerkenning en de nieuwe EDI-wallets op een eenvoudige en veilige manier toegang tot de dienstverlening van Nederlandse en Europese overheden. Omgekeerd kunnen ook burgers en ondernemers van andere EU-landen via eIDAS genotificeerde inlogmiddelen krijgen tot de Nederlandse digitale overheid. In de toekomst kan dit ook

via gecertificeerde EDI-wallets. Voorwaarde is wel dat zoveel mogelijk partijen meedoen in dit ecosysteem.

2.3 GDI in de context van de Architectuur Digitale Overheid 2030

De Architectuur Digitale Overheid 2030 (ADO) is in 2025 bijgewerkt om recente ontwikkelingen en inzichten - onder andere uit de NDS en de Meerjarenvisie Digitale Overheid - te verwerken. Gedeeltelijk gaat dit om teksten die bij de oorspronkelijke oplevering van de ADO nog als controversieel gemarkeerd waren.

De ADO is opgeleverd mede op basis van de wetgeving, maar ook op basis van beleidsdoelen en -prioriteiten, technologische ontwikkelingen en andere 'veranderfactoren'. De ADO is in de verschillende MIDO-domeinarchitecturen verder uitgewerkt. Er is aangesloten op de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA).

In het verlengde van architectuurkeuzes liggen standaarden die zijn geadviseerd of voorgeschreven door het Forum Standaardisatie. Deze standaarden zijn een concretere invulling van architectuuruitgangspunten. Tegelijkertijd geeft architectuur context aan de standaarden. Architectuur en standaardisatie vullen elkaar aan en dragen bij aan een samenhangende digitale overheid.

Bij het ontwerpen van de digitale overheid hanteren we uitgangspunten als:

- We stellen de burger en ondernemer centraal bij het ontwikkelen van digitale diensten.
- We willen een actieve overheid zijn die proactief diensten aanbiedt aan burgers en ondernemers.
- We maken afspraken en stellen standaarden vast om de digitale diensten aan te bieden aan burgers en ondernemers en om overheidsorganisaties onderling goed te kunnen laten samenwerken.
- We maken gebruik van gemeenschappelijke voorzieningen, zoals basisregistraties, Overheid.nl, MijnOverheid, DigiD en eHerkenning. Als het moet of nodig is, voegen we nieuwe voorzieningen toe. Denk aan de Wallet en oplossingen voor autonomie van Nederland en de EU in de cloud.
- De digitale infrastructuur is van de overheid, maar niet alleen voor de overheid. We streven naar een open systeem, zodat we ook externe partijen waar mogelijk aan de GDI-infrastructuur kunnen koppelen en zij deze kunnen inzetten om hun eigen diensten te verbeteren.
- We werken vanuit de 1 overheidsgedachte.
- We gebruiken actuele data die rechtstreeks van de bron komen.

Omdat de ADO ondertussen verder is uitgewerkt in MIDO domeinarchitecturen, en omdat het jaar 2030 dichterbij komt, zal er in 2026 een nieuwe versie van de ADO komen.

2.4 Internationale ontwikkelingen

Digitale ontwikkelingen worden mede gevormd door internationale kaders en regelgeving. De Europese Unie speelt hierbij een prominente rol. De ontwikkeling van de digitale overheid is de laatste jaren steeds meer bepaald door EU-richtlijnen. Dat zal de komende jaren niet minder worden. Veel verordeningen en richtlijnen zijn of worden in Nederland van kracht naar aanleiding van Europese wetgeving, of worden (nog) omgezet in Nederlandse wetgeving. EU-richtlijnen en -verordeningen beïnvloeden zowel de technische als de juridische aspecten van de GDI. Dat vraagt om afstemming en naleving op nationaal niveau.

Onze dienstverlening houdt echter niet op bij de grenzen van Nederland: steeds vaker is digitale overheidsdienstverlening grensoverschrijdend. Denk aan Nederlanders die in een ander EU-land werken, studeren, wonen of een bedrijf starten. Om digitalisering te bevorderen, stelt de EU beleid en wetgeving op over onder andere grensoverschrijdende toegang, cyberveiligheid, toegankelijkheid, AI en het delen van gegevens.

De visie en strategie voor de digitale transformatie van Europa in de periode tot 2030 (*Digital Decade*) is uitgewerkt in het Digitale kompas voor Europa. Van de vier kernpunten in het Digitale kompas zijn de ‘Beveiligde, goed presterende en duurzame digitale infrastructuur’ en de ‘Digitalisering van overheidsdiensten’ voor MIDO en de GDI van belang. De implementatie van de Single Digital Gateway, inclusief het Once Only Technical System (OOTS), eIDAS 2.0 (Wallet), General Data Protection Regulation (GDPR/AVG), Network and Information Security richtlijn 2 (NIS2), Interoperable Europe Act en Data Governance Verordening zijn voorbeelden van de Europese wet- en regelgeving waar ook Nederland mee te maken heeft. Het is belangrijk om inzicht te krijgen in de Europese ontwikkelingen en hoe de GDI-bouwstenen hierin een rol kunnen of moeten spelen om Nederlandse overheidsinstanties te ondersteunen bij het uitvoeren van deze wet- en regelgeving.

3. Resultaten in 2025

De behaalde resultaten in 2025 laten zien hoe de vier GDI-domeinen bijdragen aan de verdere versterking van de digitale overheid.

Welke resultaten zijn behaald binnen de vier domeinen als we kijken naar de doorontwikkeling van de GDI in 2025?

3.1 Domein Infrastructuur

Diginetwerk en cloudconnectiviteit

De realisatie van de toekomstvisie op Diginetwerk loopt en is uitgewerkt in epics⁶. Een deel van de realisatie vindt plaats in 2025. De overige zaken worden in 2026 gerealiseerd. We streven naar verdere verplichtstelling van gebruik van het Diginetwerk. De governance is versterkt vanwege het belang van Diginetwerk voor overheidsbrede besloten cloudconnectiviteit en weerbaarheid. In het kader van weerbaarheid is de risicoanalyse geactualiseerd. De proof-of-concept voor cloudconnectiviteit op het Rijksoverheidsnetwerk (RON) loopt en wordt naar verwachting in 2025 afgerond. Deze POC is een noodzakelijke eerste stap naar het kunnen aanbieden van cloudconnectiviteit op Diginetwerk. De migraties naar Partner-I zijn op verzoek van migrerende partijen uitgesteld, maar zouden ook in 2025 nog afgerond moeten worden.

Toekomst Cloud/ODC's/Soevereine cloud

Vanaf medio 2025 gaan deze activiteiten verder in het kader van NDS-programmaprioriteit Cloud. Voor deze prioriteit is een programma met een 'aanjaagteam' opgericht met vertegenwoordiging van o.a. BZK DO, CIO Rijk, Logius en VNG. De eerste deliverable is de in 2025 opgeleverde

versneller 'Uniforme definities voor de verschillende soorten cloud'.

Digitoegankelijkheid

NLdoc is de oplossing om pdf-documenten digitaal toegankelijk te maken. De software is opensource voor download beschikbaar gemaakt. Verschillende organisaties hebben aangegeven NLdoc in te willen zetten. Er wordt momenteel onderzocht of dit ook als service aangeboden kan worden.

ICT-infrastructuur ten behoeve van andere GDI-voorzieningen en domeinen

In 2025 is decharge verleend aan de opvolging van het AcICT-rapport over de Logius Infrastructuur. De werkzaamheden rondom vernieuwing van de automatisering op het Picard-platform gaan door en worden aangestuurd vanuit de reguliere procesgang. Digiport KvK Groot en BSN-koppelregister zijn inmiddels succesvol in productie op LPC/Picard. De migraties van DigiD en DigiD Machtigen zijn in volle gang. De planning is deze in het vierde kwartaal 2025 af te ronden. Het vervolg van de migratie van Digiport en de migratie van FBS/BBO blijft dan nog over. Het programma Flamingo richt zich op de continuïteit van het LPC/Picard platform en het beheer daarvan. Er is een marktconsultatie uitgevoerd en de aanbesteding wordt voorbereid. Op het Logius API Management Platform (LAMP) zijn aansluitingen voor Digiport en Eenvoudig Aansluiten afgerond.

Haven+ standaard

De Haven+ standaard is gestart met de procedure om het afwegingskader te doorlopen voor opname in de GDI.

⁶ Een epic is een gedefinieerde hoeveelheid werk die is onderverdeeld in specifieke taken (story's of user story's genoemd) op basis van de behoeften/wensen van klanten of eindgebruikers.

Overige

De Logius voorzieningen van domein Publicaties zijn dit jaar succesvol gemigreerd naar het Standaard Platform (SP). De proof-of-concept van SP op Bare Metal is afgerond. Uitvoering hiervan is in afwachting van levering door ODC-Noord.

3.2 Domein Gegevensuitwisseling

Federatieve Datastelsel

Bijna alle organisaties binnen de overheid zijn zich bewust van de naderende omslag van traditionele IT naar een API-ecosysteem. Het Federatieve Datastelsel (FDS) versnelt deze ontwikkeling en dwingt tot het maken van dezelfde, organisatie-overstijgende keuzes om data breder herbruikbaar te maken. Dat zorgt ervoor dat de digitale overheid als geheel efficiënter, wendbaarder, veiliger en beter beheersbaar wordt. Daarom zijn in 2025 drie standaarden vanuit het GDI-vernieuwingsbudget ontwikkeld en in beheer genomen: 1) Federated Service Connectivity (FSC), 2) Federatieve Toegangsverlening (FTV) en 3) Logboek Dataverwerkingen (LDV). De ontwikkel- en innovatieomgeving Digilab heeft daarin een belangrijke rol gespeeld. Zij hebben daarnaast organisaties ondersteund bij het verder brengen van innovatieve oplossingen binnen de overheid op gebied van interoperabiliteit. Ontwikkelingen rond het FDS hebben een prominente plaats gekregen binnen de NDS.

Herbouw Digipoort

In 2025 heeft het Adviescollege ICT-toetsing (AcICT) haar advies over de Herbouw Digipoort afgerond. Op basis van dit advies zijn maatregelen genomen om onder andere de sturing vanuit BZK te versterken. Ook is gestart met een (versnelde) toekomstverkenning Digipoort. Om de continuïteit van de primaire processen van afnemers te garanderen, is besloten om het programma met extra maatregelen voort te zetten. De eerste berichtenstroom op de Herbouwde Digipoort is begin 2025 in productie genomen. Halverwege 2025 is gestart met de migratie van de oude naar de herbouwde Digipoort.

Once-Only Technical System

Nederland is koploper in Europa op het gebied van de implementatie van de Single Digital Gateway (SDG)-verordening en het bijbehorende Once-Only Technical System (OOTS). Het OOTS zorgt dat Europese organisaties met een publieke functie bewijzen kunnen uitwisselen. Dat maakt het voor burgers en ondernemers eenvoudiger om procedures in een andere EU-lidstaat te doorlopen. Het bureau Nationaal Coördinator SDG (bNC-SDG) ondersteunt BZK bij het betrekken van Nederlandse partijen, het onderhouden van Europese contacten en het volgen van de technische ontwikkelingen rond het OOTS.

In opdracht van BZK heeft Stichting RINIS de Basisinrichting OOTS doorontwikkeld. Daarmee is de drempel voor Nederlandse instanties verlaagd om aan te sluiten op het OOTS. Daarnaast is een pilot van de VNG gesubsidieerd. Gemeenten Rotterdam en Rijswijk hebben hierin onderzocht hoe bewijzen via het OOTS ontsloten kunnen worden.

3.3 Domein Interactie

MijnOverheid voor burgers

Ruim 144.000 gebruikers hebben een e-mailadres op MijnOverheid toegevoegd of gevalideerd naar aanleiding van een brief die Logius heeft verzonden. Om te voldoen aan de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) is het contactherstelproces ingericht en zijn nieuwe notificatietemplates gerealiseerd. Hierdoor kunnen afnemers gegevens aanleveren die volgens de Wmebv in notificaties moeten worden opgenomen. Op 1 januari 2027 moeten afnemers deze gegevens verplicht aanbieden. Dit betreft: de aard van het bericht, de mogelijke actie en de termijn waarbinnen dit kan of moet.

De MijnGegevens-app is gemigreerd naar een nieuw platform. Hierdoor kan worden gestart met de realisatie van een MijnOverheid-app. Dit is een samenvoeging van de Berichtenbox- en MijnGegevens-app. Met overheidsbrede interactieservices willen we de samenhang van MijnOverheid

en de ‘mijn’-omgevingen van de specifieke dienstverleners steeds verder met elkaar integreren: profielgegevens, stand van zaken van een dossier, mijn taken etc.

Voor de overheidsbrede interactieservices is een roadmap voor 2026-2027 opgesteld en is een programmamanager gestart. Het ontwerpend onderzoek voor de overheidsbrede notificatieservices is afgerond. In Q4 2025 kan nu worden gestart met de realisatie. Het ontwerpend onderzoek voor de profielservice is gestart en wordt naar verwachting in 2025 afgerond. Lopende zaken wordt vervangen door MijnZaken. Naar verwachting kan vanaf 2026 worden aangesloten door afnemers.

MijnOverheid Zakelijk

Mede door een zwaarwegend advies van CIO BZK is gekozen om de herbouw van MijnOverheid Zakelijk te stoppen en de huidige berichtenbox voor bedrijven een technische upgrade te geven en te herstructureren. De huidige berichtenbox blijft voldoen aan de Dienstenwet en andere wetgeving. Het grootschalig verzenden van berichten zal na 2025 ontwikkeld worden in de Berichtenbox voor Burgers en Ondernemers (BBO). Er is gestart met de realisatie van MijnOverheid Zakelijk (voorheen MijnOverheid voor Ondernemers). De teams voor prototyping en servicedefinitie zijn geformeerd en ingevuld vanuit alle deelnemende organisaties. Dit is uitgebreid naar de Belastingdienst, Douane, KVK, RVO, VNG, Gemeente Rotterdam, UWV, RDW en Logius.

Ondernemersplein

Ondernemersplein is gemigreerd naar ondernemersplein.overheid.nl. Dit trekt de stijl en uitstraling meer gelijk met overheid.nl. Ondernemersplein zet zichzelf zo duidelijker neer als het centraal loket voor ondernemers namens alle overheden.

Overheid.nl

De vernieuwing van Overheid.nl loopt. Zo is de basis gelegd voor een site-brede zoekfunctie, en is een UX-team van start om Overheid.nl gereed te maken voor de nieuwe Rijkshuisstijl, opgebouwd in het NL design system. De bètaversie van het vernieuwde Overheid.nl (wegwijzer.overheid.nl) is live gegaan.

Het Register voor Overheidsorganisaties (ROO) is uitgebreid met vermeldingen uit Caribisch Nederland en voorzien van een nieuwe kaartmodule. De ROO-actualiteitsscore wordt beoordeeld met een 6,9 en de volledigheidsscore met een 8,5. De API van het ROO is live gegaan, en de intentieverklaring voor deelname van het ROO aan het Federatief Data Stelsel (FDS) is getekend. Het team van Samenwerkende Catalogi heeft via een AI-experiment de Uniforme Productnamenlijst (UPL) opgeschoond en uitgebreid.

3.4 Domein Toegang

Om op een veilige, betrouwbare en eenvoudige wijze gebruik te kunnen maken van de digitale overheidsdienstverlening wordt gewekt aan het realiseren, implementeren en in gebruik nemen van het Stelsel Toegang en het EDI-Stelsel NL. Dit zijn complexe trajecten. De implementatie van deze stelsels verloopt stapsgewijs.

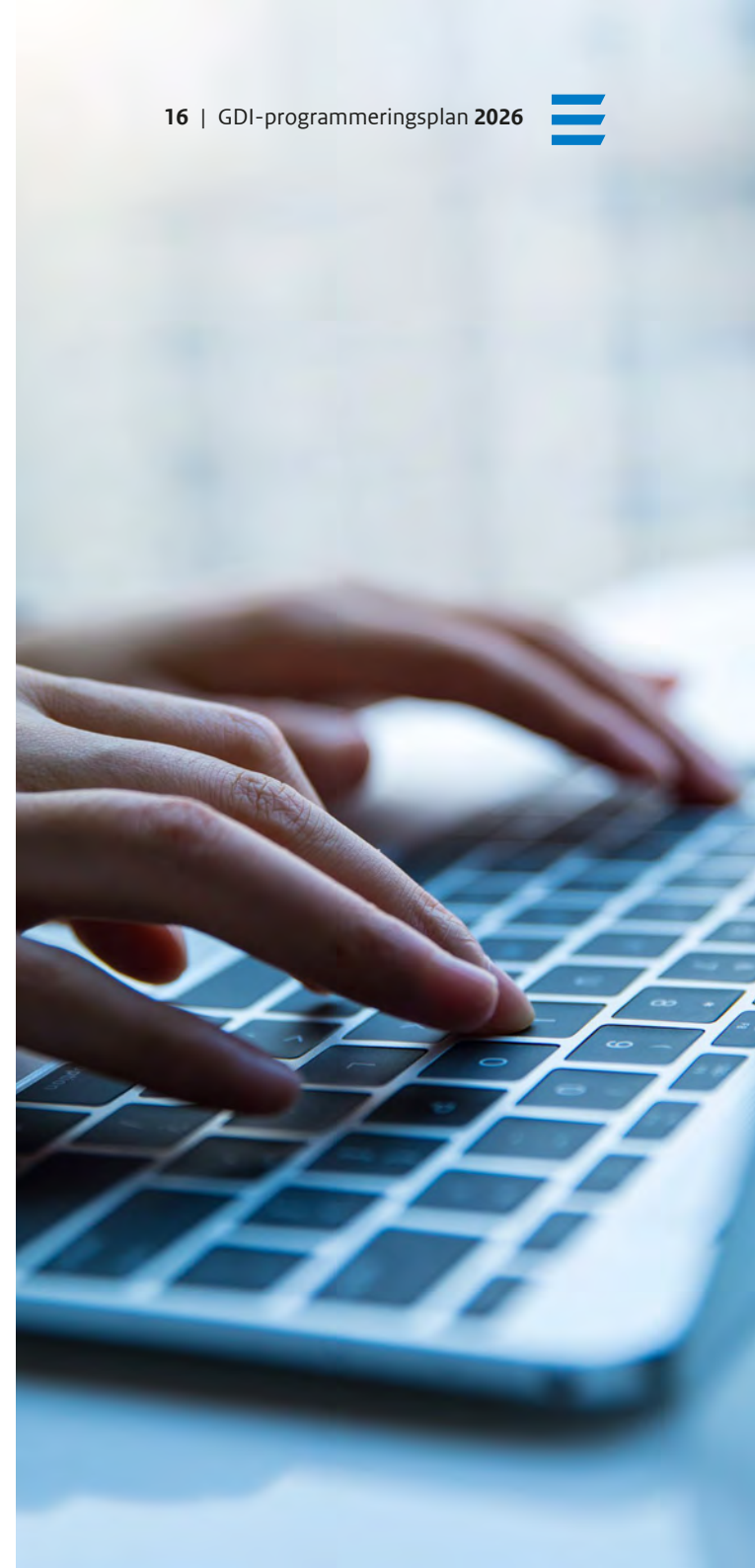
Het doel is om aan te sluiten op het bestaande authenticatielandschap via een uniform toegangspunt voor het Stelsel Toegang. Dienstverleners kunnen hierbij gebruik maken van een publieke routeringsvoorziening, zelfbouw of van private leveranciers.

Het EDI-stelsel is nodig om gebruikers met EDI-wallets veilig en betrouwbaar bij publieke (en in sommige gevallen private) dienstverleners in te laten loggen, gegevens te delen en documenten digitaal te ondertekenen.

- In 2025 is onderzocht hoe we DigiD Machtigen kunnen aansluiten op het stelsel. In 2026 vindt hierover besluitvorming plaats.
- In 2023 startte de ontwikkeling van het Raamwerk Europese Digitale Identiteit en de publieke NL-wallet. In 2025 is de publieke NL-wallet getest door inwoners van de gemeente Amsterdam en de gemeente Nijmegen. De NL-wallet is verder doorontwikkeld om deze in gebruik te kunnen nemen zodra alle benodigde

onderdelen, zoals certificering, gereed zijn. Aan de Tweede Kamer is gemeld dat de implementatie meer tijd in beslag zal nemen dan de verordening voorschrijft.

- Medio 2025 heeft AC-ICT onderzoek gedaan naar het programma EDI-stelsel en het bureau Large Scale Pilots. De adviezen van AC-ICT waren om zwaarder in te zetten op de inrichting van het EDI-stelsel, de samenwerking te versterken en de planning te verbeteren. Deze zullen als leidraad meegenomen worden bij de verdere aanpak.
- Voor het bijbehorende EDI-stelsel zijn alle rollen en diensten in kaart gebracht in een eerste versie van de stelselarchitectuur. Met de beoogde organisaties worden deze rollen verder uitgewerkt en geïmplementeerd.
- In 2025 worden de eerste Large Scale Pilots (LSP) afgerond. Deelnemende partijen zijn gevraagd om naar oplossingen te zoeken voor het ontwerp en implementatie van wallets die grensoverschrijdend kunnen functioneren binnen use cases aan de hand van het Architectuur Referentie Raamwerk (ARF) en de referentie wallet implementatie. De nieuwe LSP's, die medio 2025 zijn gestart, bouwen hierop voort. Ze nemen als uitgangspunt de vastgestelde uitvoeringshandelingen mee en zover mogelijk nationale implementatie van deelnemende lidstaten. In de nieuwe LSP vindt onder ander de uitwerking plaats van het gebruik van EDI-wallets voor bedrijven in een use case gerichte benadering. Dit ter voorbereiding op de aankomende wetgeving over de European Business wallet die voortbouwt op het Raamwerk voor een Europese Digitale Identiteit voor bedrijven.

4. Doelstellingen en activiteiten in 2026

De programmering voor 2026 vertaalt de prioriteiten voor de vernieuwing van de GDI naar concrete doelstellingen en activiteiten binnen de vier GDI-domeinen.

Met de behoeften van burgers en ondernemers en de maatschappelijke uitdagingen als uitgangspunten, is er voor de vernieuwing van de GDI een aantal doelstellingen opgesteld. De programmering is gebaseerd op deze

doelstellingen en gerelateerde activiteiten. Hierna beschrijven we per domein welke doelstellingen voor de GDI in 2026 worden nagestreefd en wat de programmering in 2026 concreet inhoudt.

4.1 Domein Infrastructuur

Het domein Infrastructuur is essentieel voor een goed functionerende digitale overheid en draagt bij aan een veilige en betrouwbare dienstverlening. Hiermee vormt dit domein de basis voor de bouwstenen van de overige drie domeinen: Toegang, Interactie en Gegevensuitwisseling. De afspraken, standaarden en (generieke) voorzieningen voor het digitaal transporteren, verwerken en opslaan van data (network, compute, storage) en het beveiligen van voorzieningen vallen onder dit domein.

Doelstellingen en activiteiten

Naast het aansluiten op NDS-programma Cloud, waarin nieuwe clouddiensten worden gecoördineerd en gestimuleerd, en het reguliere beheer van de bestaande voorzieningen in het domein Infrastructuur, ligt het accent in 2026 op het uitvoeren van de verstrekte doorontwikkelopdrachten en het uitvoeren van vernieuwingsvoorstellen in afstemming met de programmeringstafel. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de activiteiten die zijn gekoppeld aan de doelstellingen en beoogde resultaten voor de doorontwikkeling van de GDI in 2026. Deze activiteiten worden in samenwerking met de programmeringstafel Infrastructuur verder geconcretiseerd en uitgewerkt. In 2026 ondersteunt dit domein de volgende doelstellingen en bijbehorende activiteiten:

Doelstellingen	Activiteiten
Cloud / NDS	<ul style="list-style-type: none"> Bijdragen aan verdere standaardisatie van clouddiensten (Haven+ standaard, NDS-versneller). Doorlopen GDI-afwegingskader voor Haven+ standaard (NDS-versneller) inclusief doorvoeren benodigde verdieping van de standaard. Starten met een centrale overheidsmarktplaats voor clouddienstechnologieën, die de vraag aan het juiste aanbod koppelt (NDS-versneller). Zorgen voor overheidsbrede samenwerking waardoor mogelijkheden ontstaan om (soevereine) ICT-diensten van de overheid overheidsbreed te gebruiken en elkaar te helpen bij implementatie. Hiervoor wordt samengewerkt met Digicampus en gemeente Amsterdam in het Digitale Autonomie Competence Center (DACC). Zorgen dat op basis van lopende trajecten de eerste nieuwe clouddiensten beschikbaar komen (planning en scope hiervan worden voor eind 2025 vanuit NDS uitgewerkt). Dit mede in het kader van de strategische NDS-doelstelling “Realiseren van een overheidsbrede soevereine clouddienst in samenwerking met bestaande overheidsdienstverleners en de markt”.
Doorontwikkeling Diginetwerk	<ul style="list-style-type: none"> Het strikter toepassen van bestaande en bewezen beleidsinstrumenten, zoals bijvoorbeeld het intensiveren van het gebruik van Diginetwerk. Diginetwerk duidelijk positioneren binnen de GDI, door een strategisch communicatieplan op te stellen met concrete acties en middelen richting eindgebruikers en dienstaanbieders op Diginetwerk. Positioneren van aanvullende diensten als cloudconnectie, SaaS-connectie en connecties voor dataspaces. Bevorderen van gebruik en investeringen. Vergroten Koppelnet Publieke Sector (KPS)-redundantie en -bandbreedte. Eenvoudiger aansluiten, automatisering en zelfservice. Compliance eenvoudiger aantoonbaar maken voor Diginetwerk-afnemers en meenemen implementatie Network and Information Security Directive (NIS2)-vereisten. Afspraken in MIDO-kader naar verplichtstelling Diginetwerk en daarbij de scope vastleggen van de Voorzieningen en ketens waarvoor verplichtstelling geldt.
Verhogen cybersecurity weerbaarheid en samenwerking in keten- en netwerkomgevingen	<ul style="list-style-type: none"> Om te kunnen beoordelen of de huidige infrastructuur voldoet aan het toenemend aantal eisen, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, privacy en cloudbeleid: <ul style="list-style-type: none"> Nederlandse cybersecuritystrategie (NLCS): starten van een inventarisatie om per GDI-bouwsteen en Basisregistratie te bepalen welke ‘infrastructuur’ gebruikt wordt. De toets zou de BIO kunnen zijn, te meten met een ISO27001-certificaat (opzet en bestaan) en daarnaast voor de werking een ISAE300X onderzoek. Toepassing van vastgestelde standaarden, toepassing van beleid op het gebied van beveiliging, zoals de BIO, gebruik algoritmen en AI. Het implementeren van standaarden op gebied van weerbaarheid en andere nieuwe securitymaatregelen.
Inzicht krijgen in EU-richtlijnen	<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen raakvlakken tussen de Europese regelgeving en de infrastructuur GDI. Het implementeren van de Interoperability Act. Het onderzoeken van een verdere samenwerking met onderwijs en wetenschappen op het gebied van infrastructuur op Europees niveau.

4.2 Domein Gegevensuitwisseling

Het domein Gegevensuitwisseling moet de komende jaren verschillende soorten gegevensuitwisseling (blijven) ondersteunen. Het is voor de gebruikers van de GDI(-bouwstenen) essentieel dat de beschikbaarheid, werking en kleine doorontwikkeling van de bestaande GDI(-voorzieningen) in 2026 op peil blijven. De stelsel-diensten die invulling geven aan de werking van het stelsel van basisregistraties, ondersteunen jaarlijks miljarden berichten en meer dan 100.000 terugmeldingen die bijdragen aan het op orde houden van de kwaliteit van de registraties. De (in 2025 herbouwde) Digipoort biedt ruim 100 bestaande soorten berichtenstromen naar organisaties als de Belastingdienst, UWV, KVK, DUO en DNB.

Het veilig en gestandaardiseerd versturen van bedrijfsmatige rapportages zoals jaarrekeningen, vastgoedtaxaties en belastingaangiftes, maar ook financiële rapportages van bijvoorbeeld onderwijsinstellingen en woningcorporaties, is uiterst belangrijk. Deze gegevensuitwisseling draagt bij aan administratieve lastenvermindering voor ondernemers. De herbouw van Digipoort wordt in 2026 afgerond. Halverwege 2026 moeten alle gebruikers van de oude naar de nieuwe Digipoort gemigreerd zijn. Daarna zal de oude Digipoort ontmanteld worden.

Doelstellingen en activiteiten

In 2026 ligt de nadruk op het inzichtelijk en toegankelijk en beter bruikbaar maken van het bestaande data-aanbod van de overheid. Aan het eind van de eerste periode ligt er een fundament met bewezen oplossingen dat we kunnen inzetten om de einddoelen te bereiken. Deze zijn: een betere dienstverlening en een betere verantwoording en informatiehuishouding. De onderstaande tabel geeft

een overzicht van de activiteiten die zijn gekoppeld aan de doelstellingen en beoogde resultaten voor de doorontwikkeling van de GDI in 2026. De activiteiten worden in samenwerking met de programmeringstafel Gegevensuitwisseling geconcretiseerd en nader uitgewerkt. In 2026 ondersteunt dit domein de volgende doelstellingen en de daaruit voortvloeiende activiteiten:

Doelstellingen	Activiteiten
Doorontwikkelen IBDS	<ul style="list-style-type: none"> Het verder uitvoeren van de Interbestuurlijke Data Strategie (IBDS).
Doorontwikkelen FDS	<ul style="list-style-type: none"> Als onderdeel van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie het stapsgewijs neerzetten van een Federatief Datastelsel (FDS). Vanuit de GDI is er ondersteuning voor de doorontwikkeling en invoering van relevante standaarden.
Ondersteunen Digilab	<ul style="list-style-type: none"> Continuering van de financiering van Digilab voor ondersteuning van organisaties die willen aansluiten op het FDS en innovatieve oplossingen ontwikkelen op gebied van interoperabiliteit.
Ontwikkelen Wallet	<ul style="list-style-type: none"> Het hergebruik van overheidsgegevens in het maatschappelijk verkeer gemakkelijker maken, in de vorm van PID-gegevens (uit de BRP-V) en gegevens uit authentieke bronnen als kaartje in een wallet. In 2026 wordt concreet gewerkt aan afspraken en standaarden voor een gemeenschappelijke bronontsluiting.
Migratie Digipoort	<ul style="list-style-type: none"> Nadruk ligt op migratie. Na de migratie zullen alle berichtenstromen van de afnemers (gebruikers) via de herbouwde Digipoort lopen. De oude Digipoort zal gecontroleerd buiten gebruik gesteld worden.
Opname SDG in de GDI	<ul style="list-style-type: none"> GDI-afwegingskader voor opname Basisinrichting OOTS als GDI-bouwsteen. Opname Basisinrichting OOTS in de Wdo om de verwerking van persoonsgegevens mogelijk te maken bij het authenticeren van burgers en bedrijven.

4.3 Domein Interactie

Als publieke dienstverleners, departementen en mede-overheden werken we samen aan de transformatie van de overheid. Die is nodig om een publieke dienstverlening te realiseren die aansluit bij de behoeften en leefwereld van mensen; betrouwbaar, persoonlijk en dichtbij. We streven naar een overheid die goed bereikbaar en toegankelijk is. Fysiek, telefonisch, digitaal: alle vormen van contact doen ertoe, worden aangeboden en versterken elkaar. Zo kunnen burgers en ondernemers altijd zelf kiezen op welke wijze ze gebruik willen maken van (informatie over) publieke dienstverlening.

Dé burger of dé ondernemer bestaat niet. De behoefte aan ondersteuning kan verschillen van persoon tot persoon en is vaak afhankelijk van de (persoonlijke) situatie. Terwijl de ene burger of ondernemer prima in staat is zelf zaken te doen met de overheid, heeft een ander juist behoefte aan ondersteuning. Overheidsbrede dienstverlening wordt daarom aangeboden vanuit de belevingswereld van mensen, niet vanuit de logica van systemen. De menselijke maat staat voorop.

Doelstellingen en activiteiten

Het domein Interactie wil een publieke dienstverlening realiseren die aansluit bij ieders leefwereld. De dienstverlening is betrouwbaar, persoonlijk, dichtbij, efficiënt en creëert gemak. De tabel hiernaast geeft een overzicht van

de activiteiten die zijn gekoppeld aan de doelstellingen en beoogde resultaten voor de doorontwikkeling van de GDI in 2026. De activiteiten worden in samenwerking met de

programmeringstafel Interactie geconcretiseerd en nader uitgewerkt. In 2026 ondersteunt dit domein de volgende doelstellingen en de daaruit voortvloeiende activiteiten:

Doelstellingen	Activiteiten
Overheidsbrede online wegwijzer op overheid.nl realiseren	<ul style="list-style-type: none"> • Vernieuwd overheid.nl realiseren. Informatie en diensten op overheid.nl beter vindbaar maken. • Overheid.nl volgens de nieuwe Rijkshuisstijl vormgeven. • Generieke zoek- en feedbackfuncties toevoegen. • Testen van de integratie van rijksoverheid.nl en overheid.nl via wegwijzer.overheid.nl. • Het integreren van de praktische regelinformatie van rijksoverheid.nl in overheid.nl. • Het integreren van de bestaande website van de Nederlandse producten van de Single Digital Gateway in het vernieuwde overheid.nl. • Realisatie eerste versie LLM voor overheid.nl.
Dienstverlening aan ondernemers verbeteren: MijnOverheid Zakelijk	<p>Om de dienstverlening voor ondernemers te verbeteren ontwikkelen we MijnOverheid Zakelijk en bijbehorende overheidsbrede interactieservices:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Berichtenbox voor bedrijven krijgt een technische update en herstructurering. • Een verkenning om de Berichtenbox voor Burgers en Ondernemers (BBO) geschikt te maken voor grootschalig berichtenverkeer voor ondernemers. • Aansluiten op Notificatieservice voor Zakelijk. • Profielservice Zakelijk. • MijnOmgeving Zakelijk. • Stand van Zaken Zakelijk.
Dienstverlening aan burgers verbeteren: MijnOverheid en overheidsbrede interactieservices	<p>Om de dienstverlening aan burgers te verbeteren wordt ingezet op de doorontwikkeling van MijnOverheid en het ontwikkelen van overheidsbrede interactieservices:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MijnOverheid: extern ontwikkelde en/of beheerde dienstverlening ontsluiten, fouten corrigeren, herinneringen voor voorkeursinstellingen, gelijkwaardige web- en appfunctionaliteit in 2026. • Notificatieservice: doorontwikkeling met meerdere kanalen (e-mail, sms, WhatsApp, Signal). • Stand van zaken- en taken-service: verder ontwikkeld en beschikbaar via MijnOverheid. Productenservice wordt verkend. • Profielservice: vanaf 2026 één plek voor contactgegevens en -voorkeuren. • Berichten: verkenning decentrale berichtenmagazijnen, zodat berichten zichtbaar worden op MijnOverheid én dienstverlenersportalen.

Doelstellingen	Activiteiten
Ontwikkelen van standaarden voor publieke dienstverlening	<ul style="list-style-type: none"> Operationaliseren van de architectuur Interactie: van voorzieningen naar afspraken en standaarden. Het mogelijk maken van een bepaalde standaardisatie in vormgeving met het NL Design System. Implementeren nieuwe Rijkshuisstijl in het NL Design System, en deze toepassen op overheid.nl. Standaarden als TOOL en Samenwerkende Catalogi implementeren in GDI-voorzieningen en aanmelden bij het Forum Standaardisatie. Vertalen van het gezamenlijk beeld op overheidsbreed signaalmanagement naar eventuele uitrol van een overheidsbrede bouwsteen om feedbackmogelijkheden voor mensen te vereenvoudigen. Opdoen en verbreden van kennis om te komen tot semantische interoperabiliteit (het vermogen van computersystemen om gegevens uit te wisselen waarbij de betekenis van de data eenduidig wordt begrepen door alle systemen) en wetsanalyse.
Ontwikkeling verbeterde feedbackfunctie	<ul style="list-style-type: none"> Bevorderen samenwerking en zoveel mogelijk een uniforme werkwijze toepassen, zodat burgers en ondernemers feedback kunnen geven over informatie op de portalen.
Doorontwikkeling online loketfunctie	<ul style="list-style-type: none"> Op basis van de nog te ontwikkelen visie op de online loketfunctie van de overheid wordt de dienstverlening verbeterd.
Proactieve dienstverlening	<ul style="list-style-type: none"> Operationaliseren en vertalen van de visie op proactieve dienstverlening naar overheidsbrede bouwstenen en toepassingen.
Betere digitale uitrusting voor balie medewerkers als bij de dienstverlening meerdere dienstverleners zijn betrokken	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelen Digitaal Dossier overheidsbrede loketten. Ontwikkelen van een digitale assistent.

4.4 Domein Toegang

Iedereen moet op een veilige, betrouwbare en eenvoudige manier gebruik kunnen maken van de digitale dienstverlening van de overheid. Binnen het domein Toegang maken wij dit mogelijk door de ontwikkeling van het Stelsel Toegang, het EDI-stelsel NL. Elektronische identiteiten en de publieke NL-wallet. Identiteiten van burgers en organisaties moeten eenvoudig, veilig en betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Ook als zij bij de digitale dienstverlening geautomatiseerde apparaten gebruiken of als overheidsorganisaties onderling geautomatiseerd gegevens over burgers en bedrijven uitwisselen. Het domein Toegang omvat daarom alles wat nodig is om identiteiten en bevoegdheden van burgers en organisaties vast te stellen.

Doelstellingen en activiteiten

In 2026 ligt de focus binnen dit domein onder meer op (vrijwillig) machtigen en wettelijke vertegenwoordiging. Daarnaast wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de betrouwbaarheidsniveaus ‘substantieel’ en ‘hoog’ voor DigiD en eHerkenning. Verder is de doorontwikkeling van het stelsel voor de Elektronische Digitale Identiteit (EDI-stelsel NL) én de publieke NL-wallet ook een belangrijk aandachtspunt. Het EDI-stelsel NL is nodig om de werking in de praktijk veilig, privacyvriendelijk en betrouwbaar te laten functioneren. Dit betreft alles van ontwikkeling en certificering tot activatie van EDI-wallets, het gebruik ervan, en het toezicht erop. Indien relevant, dan kijken we

naar synergievoordelen tussen de digitale identiteit en het Once Only Technical System (OOTS). Uitgangspunt bij deze ontwikkeling is dat deze in samenhang plaatsvindt met Toegang, waarbij waar mogelijk onderdelen van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) worden hergebruikt. Als er voldoende budget beschikbaar is, gaan we proberen doen met aandacht voor de baten voor burgers en bedrijven en op het versterken van de samenwerking met betrokken partijen. Te denken valt aan deelname in use cases binnen de Large Scale Pilots waar in gezamenlijkheid (technische) uitwerking plaatsvindt van concrete toepassingen over

het gebruik van EDI-wallets. Dit mede in voorbereiding op de aankomende wetgeving over de European Business wallet, die voortbouwt op de herziene eIDAS-verordening. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de activiteiten die zijn gekoppeld aan de doelstellingen en beoogde resultaten voor de doorontwikkeling van de GDI in 2026. De activiteiten worden in samenwerking met de programmeringstafel Toegang geconcretiseerd en nader uitgewerkt. In 2026 ondersteunt dit domein de volgende doelstellingen en de daaruit voortvloeiende activiteiten:

Doelstellingen	Activiteiten
Realiseren van Stelsel Toegang. Ook voor restgroepen, vertegenwoordigen en machtigen (vrijwillig, wettelijk, fysiek, nabestaande, ondernemers: mandatering)	<ul style="list-style-type: none"> • Functionaliteiten voor restgroepen in burger- en bedrijvendomein uitgewerkt. • Aansluiten bij voorgesteld onderzoek naar oplossingsrichtingen restgroepen bedrijvendomein (Forum Standaardisatie). • Publiek middel zakelijk voor de Belastingdienst beschikbaar maken. • Aansluitschema: de componenten van het Stelsel Toegang zijn stabiel, voor dienstverleners is duidelijk op welke componenten wanneer aangesloten kan worden. • In de eerste release van het Stelsel Toegang stellen we de bouwsteen Bevoegdheidsverklaringsdienst Ouderlijk Gezag (voor kinderen tot 12 jaar) achter de Toegangsverleningsservice (TVS) beschikbaar. Dit is met name voor de zorgsector relevant. De oplevering hiervan is voorzien medio 2026. In 2026 starten we ook met het gereedmaken van de Bevoegdheidsverklaringsdienst voor mentoren en curatoren en beginnen we met de voorbereidingen voor het toelaten van private inlogmiddelen voor de publieke dienstverlening. Samen met de dienstverleners die op het stelsel willen aansluiten, bepalen we de concrete inhoud van de volgende releases.
Het opleveren van een publieke routeringsvoorziening en alternatieve aansluitmogelijkheden voor het stelsel	<ul style="list-style-type: none"> • GDI-voorziening TVS zal worden ingezet als publieke routeringsvoorziening voor het Stelsel Toegang. Daarnaast kunnen dienstverleners ervoor kiezen om aan te sluiten met hulp van ICT- leveranciers of zelf aan te sluiten.
DigiD Machtigen	<ul style="list-style-type: none"> • (Vrijwillig) machtigen: handelingsonbekwame burgers kunnen vrijwillig iemand aanwijzen (machtigen) om zich te laten vertegenwoordigen in de interactie met publieke dienstverleners. Hiervoor is de voorziening DigiD Machtigen beschikbaar. Deze voorziening wordt momenteel vernieuwd.

Doelstellingen	Activiteiten
Wettelijke vertegenwoordiging	<ul style="list-style-type: none"> Burgers die (deels) handelingsonbekwaam zijn en niet zelfstandig mogen handelen, zoals personen die onder bewind of curatele staan of minderjarigen, hebben een door de wet of door de rechter aangestelde wettelijke vertegenwoordiger. Dit is bijvoorbeeld een bewindvoerder, curator, mentor of een persoon met gezag over een minderjarige. Registers waarin deze wettelijke vertegenwoordiging is geregistreerd, zijn/worden binnen het Stelsel Toegang ontsloten. Het gaat om het Wettelijk Vertegenwoordigingsregister (WVR), waarin bewindvoerders, curatoren en mentoren zijn opgenomen, en om de Gezagsmodule. Hiermee kan via de Basisregistratie Personen (BRP) worden vastgesteld wie het ouderlijk gezag heeft. Met de Bevoegdheidsverklaringsdienst wordt het voor overheidsorganisaties en andere dienstverleners makkelijk om te controleren of iemand bevoegd is om een ander wettelijk te vertegenwoordigen.
DigiD	<ul style="list-style-type: none"> Doorontwikkeling van betrouwbaarheidsniveaus 'substantieel' en 'hoog' voor DigiD. Op dit moment hebben al 9,5 miljoen burgers een account op DigiD Substantieel. De doorontwikkeling zal daarom focussen op DigiD Hoog. In 2026 worden verschillende oplossingen verkend. Stimuleren gebruik DigiD op betrouwbaarheidsniveaus 'substantieel' en 'hoog'.
eHerkenning	<ul style="list-style-type: none"> De private leveranciers van eHerkenningmiddelen moeten voldoen aan de eisen gesteld in de Wdo. Hierbij is sprake van een overgangperiode. Dit proces gaat in 2026 van start. eHerkenning is een inlogmiddel waarmee vertegenwoordigers van bedrijven kunnen inloggen bij dienstverleners. Het stelsel eHerkenning is een publiek-private samenwerking. Stimuleren gebruik DigiD en eHerkenning op betrouwbaarheidsniveau 'substantieel' en 'hoog'.
De ontwikkeling van het stelsel voor de Elektronische Digitale Identiteit (EDI-stelsel NL) en publieke NL-wallet	<ul style="list-style-type: none"> Het organiseren van de aansluiting van de EDI-wallets binnen het stelsel Toegang. Ontwikkeling EDI-stelsel NL. Ontwikkeling publieke NL-wallet. Aandacht voor de andere aspecten van de verordening, mogelijk samen met domein Gegevensuitwisseling. Vorbereiding voor borging als bouwsteen binnen GDI. De uitvoering van de plannen is afhankelijk van het totaal beschikbare budget en andere factoren. Zo zal het programmaplan voor 2026 met de Stuurgroep EDI-stelsel NL worden afgestemd en spelen Europese ontwikkelingen een rol. Dit kan leiden tot bijstelling in de activiteiten en aanvullende activiteiten. Het voornemen is om, zoals het Adviescollege ICT-toetsing ook adviseert, als eerste de Europese samenwerking in de reeds gestarte Large Scale Pilots te behouden. Ook het versterken samenwerking met betrokken partijen, het beproeven met aandacht voor baten voor burgers en bedrijven en activiteiten met betrekking tot machtigings- en vertegenwoordigings-functionaliteiten kunnen dan mogelijk worden opgepakt. Op termijn wordt toegewerkt naar een stelsel van open toelating van EDI-wallets. In de activiteiten wordt daar zoveel mogelijk rekening mee gehouden.

5. Financieel Overzicht

De Generieke Digitale Infrastructuur wordt gefinancierd via de Centrale Financiering GDI. Het financieel overzicht maakt inzichtelijk hoe dit budget over de verschillende onderdelen van de GDI is verdeeld.

De GDI wordt gefinancierd via de Centrale Financiering GDI. Per 1 januari 2023 zijn de bestaande budgetten van verschillende departementen bij BZK⁷ samengevoegd in een centraal budget. Partners die bijdragen aan dit budget zijn de ministeries AZ, BuZa, DEF, EZ, FIN, I&W, J&V, LVVN, OC&W, SZW, VWS, Belastingensamenwerking (BS), IPO, Pensioenfondsen, Unie van Waterschappen, Verzekeraars, VNG en uitvoeringsorganisaties. De Centrale Financiering wordt in 2026 geëvalueerd, zoals afgesproken bij de instelling van de MIDO-governance.

De Centrale Financiering is uitgevoerd nadat de eerdere financiering door middel van directe doorbelasting van de B&E-kosten als niet-effectief was bevonden. Het ministerie van BZK is verantwoordelijk voor het toekennen van deze budgetten aan de uitvoerende partijen. Om ervoor te zorgen dat de financiering van de GDI transparant, eerlijk en voorspelbaar is, zijn er randvoorwaarden en bestuurlijke uitgangspunten vastgesteld. Deze zijn vertaald naar regels en aandachtspunten die zijn opgenomen in het *MIDO-kader*.

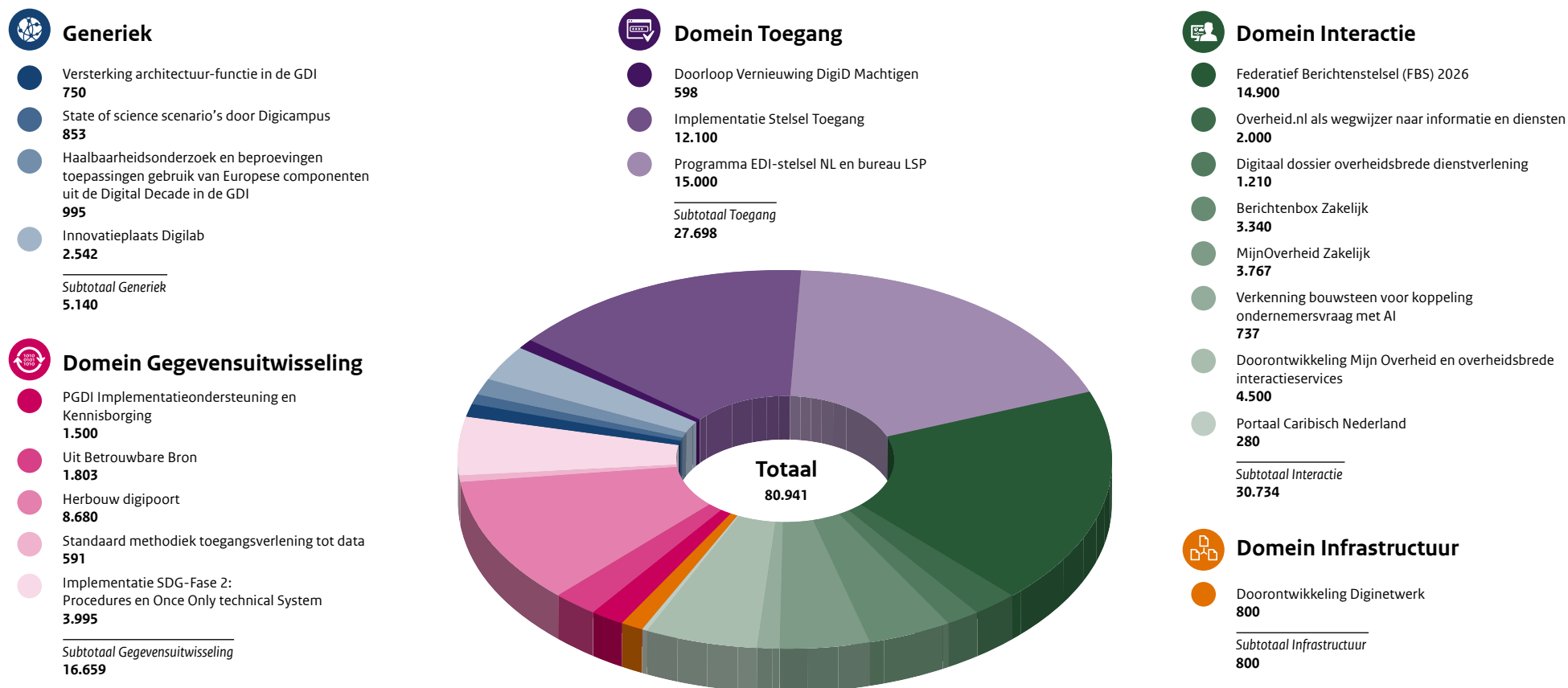
Uit de Centrale Financiering worden beheer en exploitatie, doorontwikkeling en vernieuwing bekostigd. Ongeveer 75% van dit budget wordt besteed aan het beheren en onderhouden van de bestaande GDI en ongeveer 23% wordt uitgegeven aan doorontwikkeling en vernieuwing. Voor innovatie van de GDI wordt 2% van de Centrale Financiering toegekend. Voor 2026 is dit 7,1 miljoen euro. Projecten die hieruit voortkomen, kunnen verder worden opgeschaald, en eventueel via het afwegingskader aan de GDI worden toegevoegd.

⁷ in artikel 6.8

5.1 Vernieuwingsbudget 2026⁸

De toewijzing van het vernieuwingsbudget vindt plaats binnen de MIDO-structuur via de programmeringstafels, die hierover advies uitbrengen aan de PGDI. Informatie over de ontwikkelingen per vernieuwingsvoorstel is te vinden in bijlage 5. De verantwoording over de voortgang verloopt via de rapportages van opdrachtnemer aan de opdrachtgever.

⁸ Het benodigde budget voor 2027 en 2028 is ter indicatie. Toewijzing van het benodigde budget voor 2026 houdt niet automatisch toewijzing in voor latere jaren.

Vernieuwingsvoorstellen 2026	Toegekend budget Bedrag x €1.000	Prognose 2027 Bedrag x €1.000	Prognose 2028 Bedrag x €1.000
Generiek			
Versterking architectuur-functie in de GDI	750	750	750
State of science scenario's door Digicampus	853	853	853
Haalbaarheidsonderzoek en beproevingen toepassingen gebruik van Europese componenten uit de Digital Decade in de GDI	995	995	995
Innovatieplaats Digilab	2.542	-	-
Domein Infrastructuur⁹			
Doorontwikkeling Diginetwerk	800	800	-
Domein Gegevensuitwisseling			
PGDI Implementatieondersteuning en Kennisborging	1.500	1.500	1.200
Uit Betrouwbare Bron	1.803	-	-
Herbouw digipoort	8.680	-	-
Standaard methodiek toegangsverlening tot data	591	-	-
Implementatie SDG-Fase 2: Procedures en Once Only technical System	3.995	3.190	2.940

⁹ Voor de resultaten Haven-doorontwikkeling, marktplaats ontwikkeling en DACC is een beperkt aanvullend budget vanuit de beleidsagenda gealloceerd.

Vernieuwingsvoorstellen 2026	Toegekend budget Bedrag x €1.000	Prognose 2027 Bedrag x €1.000	Prognose 2028 Bedrag x €1.000
Domein Interactie			
Federatief Berichtenstelsel (FBS) 2026	14.900	-	-
Overheid.nl als wegwijzer naar informatie en diensten	2.000	750	-
Digitaal dossier overheidsbrede dienstverlening	1.210	3.600	-
Berichtenbox Zakelijk	3.340	3.350	3.000
MijnOverheid Zakelijk	3.767	4.000	3.000
Verkenning bouwsteen voor koppeling ondernemersvraag met AI	737	500	500
Doorontwikkeling Mijn Overheid en overheidsbrede interactieservices	4.500	4.500	4.500
Portaal Caribisch Nederland	280	100	100
Domein Toegang			
Doorloop Vernieuwing DigiD Machtigen	598	-	-
Implementatie Stelsel Toegang	12.100	-	-
Programma EDI-stelsel NL en bureau LSP	15.000	18.365	6.397
Totaal Vernieuwingsbudget	80.941		

5.2 Beheer en exploitatie¹⁰

De hieronder genoemde bedragen zijn afkomstig van de opdrachtgever en zijn indicatief. De definitieve bedragen per bouwsteen komen tot stand door overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer en worden vastgelegd in opdrachtbrieven.

Domein Gegevensuitwisseling

- Stelseldiensten (Digimelding, Digikoppeling, Digilevering, Stelselcatalogus, Gegevensuitwisselingsstandaarden) **25.397**
- Digipoort inclusief
 - eFactureren (inclusief ROAP, beheer eProcurement standaarden en ondersteuning NPa)
 - Standard Business Reporting (inclusief SBR governance en beheer XBRL standaard/ taxonomie ontwikkeling)
 - Sociaal- en financiële stromen
 - Dubbel draaien vanwege migratie
 - Nederlandse Peppol Autoriteit**52.973**
- Digipoort: Kenniscentrum e-procurement **2.718**
- Toezicht op Peppol **668**

Subtotaal Gegevensuitwisseling
81.756

Domein Infrastructuur

- Diginetwerk **2.586**
- NORA **776**
- Open standaarden (inclusief standaarden toegankelijkheid) **4.613**
- Forum Standaardisatie **3.381**

Subtotaal Infrastructuur
11.356

Domein Toegang

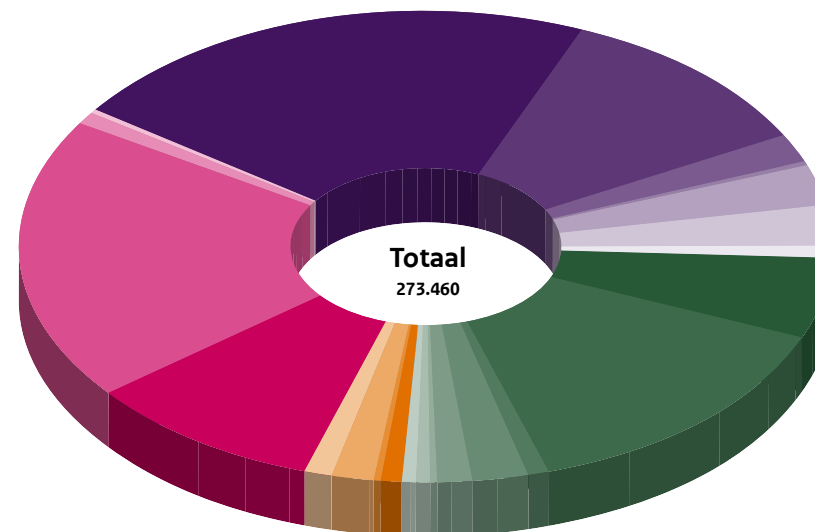
● DigiD 58.627	● eIDAS RvIG 7.371
● DigiD Machtigen 29.695	● Beheervoorziening BSN (BV BSN) 7.429
● eHerkenning 4.900	● PKI-Overheid 2.663
● eIDAS Logius (inclusief BSN-koppelpunt) 1.248	
	Subtotaal Toegang 111.933

Domein Interactie

- MijnOverheid (Gegevens en Generieke diensten) (exclusief vernieuwingsbudget Doorontwikkeling MijnOverheid, separaat opgenomen) **14.595**
- MijnOverheid (Berichtenbox) (exclusief vernieuwingsbudget Federatief Berichtenstelsel, separaat opgenomen) **38.022**
- Berichtenbox voor Bedrijven **2.193**
- Digitaal Ondernemersplein (DOP) **6.621**
- Digitaal Ondernemersplein (DOP), activiteiten die bijdragen aan de centrale toegang voor ondernemers, zoals Higherlevel, wetten en regelcontent (PSC) en regelhulp **3.754**
- Samenwerkende Catalogi **409**
- Overheid.nl **1.705**
- Register van Overheidsorganisaties **1.116**

Subtotaal Interactie
68.415

¹⁰ Bedragen worden geactualiseerd na beschikbaarheid van de bedragen en begroting.

Beheer- en exploitatieoverzicht 2026	Budget x € 1.000	Oprichtster
Domein Infrastructuur		
Diginetwerk	2.586	Logius
NORA	776	ICTU
Open standaarden (inclusief standaarden toegankelijkheid)	4.613	Logius
Forum Standaardisatie	3.381	Logius
Domein Gegevensuitwisseling		
Stelseldiensten (Digimelding, Digikoppeling, Digilevering, Stelselcatalogus, Gegevensuitwisselingsstandaarden)	25.397	Logius
Digipoort inclusief <ul style="list-style-type: none"> eFacturieren (inclusief ROAP, beheer eProcurement standaarden en ondersteuning NPa) Standard Business Reporting (inclusief SBR governance en beheer XBRL standaard/ taxonomie ontwikkeling) Sociaal- en financiële stromen Dubbel draaien vanwege migratie Nederlandse Peppol Autoriteit 	52.973	Logius
Digipoort: Kenniscentrum e-procurement	2.718	RVO
Toezicht op Peppol	668	RDI

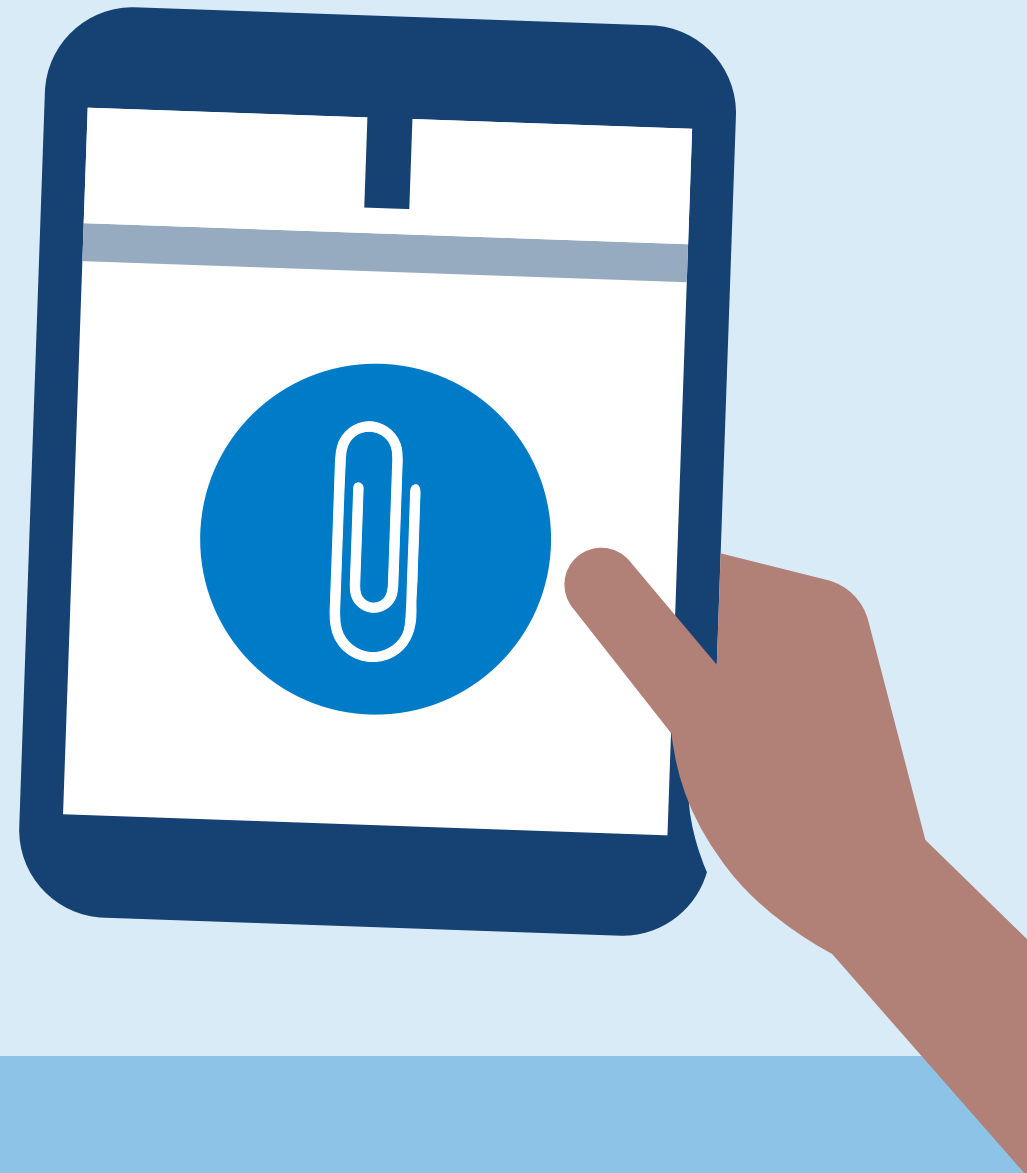

Beheer- en exploitatieoverzicht 2026	Budget x € 1.000	Opdrachtnemer
Domein Interactie		
MijnOverheid (Gegevens en Generieke diensten) (exclusief vernieuwingsbudget Doorontwikkeling MijnOverheid, separaat opgenomen)	14.595	Logius
MijnOverheid (Berichtenbox) (exclusief vernieuwingsbudget Federatief Berichtenstelsel, separaat opgenomen)	38.022	Logius
Berichtenbox voor Bedrijven	2.193	RVO
Digitaal Ondernemersplein (DOP)	6.621	KVK
Digitaal Ondernemersplein (DOP), activiteiten die bijdragen aan de centrale toegang voor ondernemers, zoals Higherlevel, wetten en regelcontent (PSC) en regelhulpen	3.754	RVO
Samenwerkende Catalogi	409	Logius
Overheid.nl	1.705	KOOP / Logius
Register van Overheidsorganisaties	1.116	KOOP / Logius
Domein Toegang		
DigiD	58.627	Logius
DigiD Machtigen	29.695	Logius
eHerkenning	4.900	Logius
eIDAS Logius (inclusief BSN-koppelpunt)	1.248	Logius
eIDAS RvIG	7.371	RvIG
Beheervoorziening BSN (BV BSN)	7.429	RvIG
PKI-Overheid	2.663	Logius
Totaal beheer- en exploitatiekosten	273.460	

Bijlagen

- ▶ 1 Domein Infrastructuur
- ▶ 2 Domein Gegevensuitwisseling
- ▶ 3 Domein Interactie
- ▶ 4 Domein Toegang
- ▶ 5 Ontwikkelingen per vernieuwingsvoorstel in 2026
- ▶ 6 Afkortingen en begrippen

Bijlage 1 Domein Infrastructuur

Domein Infrastructuur speelt een belangrijke rol binnen de digitale overheid. Het is faciliterend, voorschrijvend en, in sommige gevallen, verplichtend voor de andere domeinen. Zonder ICT-infrastructuur staan de voorzieningen van de andere domeinen stil. Dit vereist een gezamenlijke inzet van cloudtechnologie. In het kader van de NDS voor de GDI-voorzieningen dragen we daaraan bij. Soevereiniteit en digitale weerbaarheid zijn hierbij belangrijke (nieuwe) drijfveren. Onze digitale infrastructuur moet daartoe continu worden onderhouden en jaarlijks worden doorontwikkeld.

Infrastructuur is de verzameling netwerken en systemen die op een veilige manier voorzieningen moeten ontsluiten en met elkaar laten communiceren. De beschikbaarheid van infrastructuur speelt een steeds grotere rol. Ook de risico's zijn toegenomen. Zo zijn de IT-behoefte van gebruikers de afgelopen jaren sterk toegenomen. Met een datagedreven overheid zullen deze behoeften alleen maar groeien. Daarnaast worden we steeds afhankelijker van het internet. Ook AI zal een steeds grotere rol gaan spelen, bijvoorbeeld om proactief netwerken en systemen te beschermen. Denk aan het voorspellen van de overbelasting van het energienetwerk, waardoor datacenters in gevaar kunnen komen door stroomuitval. Kortom, infrastructuur is onlosmakelijk verbonden met alle uitdagingen waar een digitaliserende overheid voor staat.

1.1 Domein Infrastructuur in de context van de NDS en Meerjarenvisie Digitale Overheid¹

De overheid ambieert een meer soevereine digitale infrastructuur. Dit betekent dat we niet volledig afhankelijk willen zijn van grote techbedrijven. Daarvoor is samenwerking en het doorbreken van versnippering nodig. Enerzijds investeren we in onze eigen kracht: een robuust netwerk van overheidsdatacenters en snelle, veilige overheidsnetwerken en goed toegankelijk aanbod aan clouddiensten, in samenwerking met Nederlandse en Europese marktpartijen.

Anderzijds bieden clouddienstverleners de overheid aanzienlijke voordelen. Denk aan flexibiliteit, innovatie, schaalbaarheid en financiering. Dankzij deze partijen kunnen we snel nieuwe diensten koppelen, grote datasets beheren en testomgevingen opzetten. Ook versnellen ze innovatie door toegang te bieden tot geavanceerde technologieën zoals AI en data analytics. Daarnaast kunnen we sneller en beter opschalen, waardoor we sneller kunnen inspelen op veranderende eisen.

1.2 De toekomst van het domein Infrastructuur

Binnen dit domein streven we in 2027 en verder naar:

- Het vaststellen van minimale eisen in de wetgeving voor de inrichting van de infrastructuur van de Digitale Overheid.

- Het monitoren van de implementatie van eisen en spreken met organisaties die niet voldoen aan de eisen.

Stip op de horizon (2030)²

- Een overheid die op basis van de infrastructuur innovatieve digitale diensten kan ontwikkelen die gebruik maken van de nieuwste technologieën.
- Een overheid die kan inspelen op de veranderende behoeften van burgers en bedrijven.
- Een overheid die zich bewust is van externe risico's en die de beveiliging hoog in het vaandel heeft.
- Een overheid die de veiligheid van persoonsgegevens waarborgt.
- Een overheid die wendbaar en flexibel is en snel kan reageren op nieuwe wensen en eisen.
- Een overheid die de digitale huishouding actueel houdt en daarbij ook op de kosten let.
- We realiseren een eigen soevereine overheidscloud in samenwerking met bestaande overheidsdienstverleners en de markt.
- We richten een centrale overheidsmarktplaats in voor cloudtechnologieën die de vraag aan het juiste aanbod koppelt. Dit op basis van standaarden en Europese ervaringen. Gegevens van essentieel belang, zoals de basisregistraties, brengen we niet langer onder in de publieke cloud.
- In 2030 zijn afhankelijkheden structureel in kaart en is er beleid en toezicht dat risicovolle strategische afhankelijkheden voorkomt.

¹ Zie NDS en de Meerjarenvisie Digitale Overheid.

² Meerjarenvisie Digitale Overheid.

Bijlage 2 Domein Gegevensuitwisseling

De digitale overheid valt of staat met goede gegevens en de uitwisseling daarvan. De overheid vraagt en registreert veel gegevens van burgers en ondernemers. Deze data gebruiken we om te ondersteunen bij levensgebeurtenissen of voor maatwerk bij multiproblematiek zoals de brede aanpak van schulden. Of bij zaken als onroerend goed, kentekens, geodata, nutsvoorzieningen, lonen, uitkeringen en vacatures. Of het nu gaat om de woonopgave, bestaanszekerheid of de energietransitie: zonder data kunnen we niet monitoren hoeveel woningen worden gebouwd, burgers attenderen op welke regelingen zij recht hebben, een nieuw toeslagenstelsel invoeren of bepalen welke wijk nu het beste van het gas af kan. Voor bijna alle vraagstukken voor de overheid is het cruciaal om toegang te hebben tot de juiste gegevens. De meest hergebruikte gegevens liggen vast in de basisregistraties. Daarnaast beschikken overheidsorganisaties over tientallen registraties die niet alleen door henzelf, maar ook andere organisaties (zouden kunnen) worden gebruikt.

Jaarlijks worden miljarden berichten met gegevens uitgewisseld in de driehoek overheid, burger en bedrijven. Voor deze massale berichtenstromen zijn afspraken en standaarden opgesteld. Dit geldt tussen overheidsorganisaties onderling en tussen de burger, het bedrijfsleven en de overheid. Het domein Gegevensuitwisseling omvat de overheidsbrede afspraken, standaarden en voorzieningen daarvoor.

Om deze uitwisseling van gegevens te blijven faciliteren ligt de focus in 2026 op het in stand houden van de bestaande voorzieningen. Daarnaast werken we via vernieuwing aan de manier waarop organisaties met een publieke taak data delen met de ontwikkeling van een federatief datastelsel.

2.1 Domein Gegevensuitwisseling in de context van de NDS en Meerjarenvisie Digitale Overheid³

Een beter presterende overheid begint bij het verbeteren van de overheidsbrede gegevenshuishouding. Om proactiever en als 1 overheid te opereren is ook een andere omgang met data nodig. De Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) benadrukt het belang van gezamenlijke versnelling op een aantal terreinen, waaronder het delen en benutten van data over overheidslagen heen. We werken de komende jaren met elkaar aan standaardisatie van de manier waarop organisaties met een publieke taak gegevens op een verantwoorde manier beter vindbaar, bruikbaar en uitwisselbaar maken: het Federatief Datastelsel (FDS). We intensiveren op het ontwikkelen en beproeven van moderne, API-gedreven standaarden, die op termijn verplicht worden.

Om de kansen van digitalisering volledig te benutten is meer nodig dan papieren processen digitaal te maken. Er is een grondiger herontwerp van overheidsprocessen nodig, bijvoorbeeld aan de hand van levensgebeurtenissen. Hierbij hoort ook de transitie om echt datagedreven te gaan werken als 1 overheid. Een hoge kwaliteit van

data is randvoorwaardelijk voor het succes van de inzet van AI: we zorgen er vanzelfsprekend voor dat onze essentiële gegevens goed beschermd zijn met de juiste cloudtechnologie. Dit is een essentieel onderdeel van onze digitale weerbaarheid en autonomie.

Digitalisering van de dienstverlening wordt vanuit het perspectief van de individuele burger of bedrijf ondersteund met overheidsportalen, overheidsapps en private software. Gebruikers van (overheids)gegevens stellen meer en hogere eisen aan de kwaliteit, vindbaarheid, toegankelijkheid, uitwisselbaarheid en herbruikbaarheid van die gegevens. Burgers en ondernemers willen beschikken over ‘hun’ overheidsgegevens. Deze moeten kunnen worden (her) gebruikt in het maatschappelijk verkeer. De introductie van een wallet waarmee burgers gegevens kunnen delen met private partijen is een belangrijke prikkel voor vernieuwing van de manier waarop overheidsorganisaties hun gegevens hebben georganiseerd; met meer transparantie en groter (her)gebruiksgemak.

De Europese data-agenda is onverminderd fors, met een nieuwe, herijkte Europese strategie in het vooruitzicht. Voor de digitale overheid is het uitgangspunt het hergebruiken van en voortbouwen op bestaande (Europese) standaarden.

³ Zie NDS en de Meerjarenvisie Digitale Overheid.

2.2 De toekomst van het domein Gegevensuitwisseling

Binnen dit domein streven we in 2027 en verder naar het opschalen van verantwoorde gegevensdeling binnen de afspraken van het FDS. We voorzien de volgende activiteiten:

- De standaarden die zijn beproefd, zijn volwassen genoeg voor bredere implementatie (2027).
- Het vergroten van de transparantie over gegevensgebruik richting burgers waarbij het gemakkelijker wordt om gegevens te corrigeren indien nodig (2027).
- Het werken volgens het principe 'data bij de bron' wordt steeds vaker toegepast, met afspraken over onder meer het gebruik van kopieën, historie en notificeren (2028).
- Voor Digipoort worden de koppelvlakken gemoderniseerd en (nieuwe) Europese richtlijnen geïmplementeerd zoals het digitaal ondertekenen.

Stip op de horizon (2030)⁴

- Overheden, publieke dienstverleners en private partijen maken gebruik van een gestandaardiseerde infrastructuur om toegang te krijgen tot de data van burgers en bedrijven die ze nodig hebben voor hun dienstverlening.
- De burger of het bedrijf blijft de eigenaar van de brondata en heeft verregaande bevoegdheden als het gaat om wie welke data voor welke termijn waarvoor mag gebruiken. De eigenaar krijgt inzicht in hoe die data leidt tot een besluit van bijvoorbeeld de overheid.
- Uitwisseling en hergebruik van gegevens leidt tot een verbeterde en proactieve dienstverlening vanuit de overheid, gecentreerd rond levensgebeurtenissen van burgers (zoals leeftijd) en wijzigingen bij bedrijven (zoals naamsverandering) of rond terugkerende interacties (zoals belastingaangifte).
- Uitwisseling van gegevens gebeurt volgens een gecombineerde afweging van de hoogste beveiligingseisen en de grootst mogelijke kosteneffectiviteit.

⁴ Meerjarenvisie Digitale Overheid.

Bijlage 3 Domein Interactie

De doorontwikkeling van de gezamenlijke overheidsbrede portalen (Overheid.nl, MijnOverheid, Ondernemersplein, MijnOverheid Zakelijk) zorgt er voor dat de overheid burgers en ondernemers van goede informatie voorziet. Hier wordt informatie in samenhang aangeboden. Dat maakt het eenvoudiger om te zoeken naar informatie, contact op te nemen met de overheid en zaken digitaal te regelen. Mensen vinden niet alleen gemakkelijker de weg, maar worden ook effectief geholpen. Burgers en ondernemers staan immers centraal in onze dienstverlening.

Deze aanpak geeft mensen overzicht en grip op zaken die de overheid van ze verwacht. Onze portalen zijn bovendien veiliger en efficiënter doordat generieke processen niet steeds opnieuw hoeven te worden ontwikkeld. Dit zorgt ook voor betere doorverwijzingen naar de juiste dienstverlening.

3.1 Domein Interactie in de context van de NDS en Meerjarenvisie Digitale Overheid⁵

Binnen de NDS is afgesproken dat de Rijksoverheid, provincies, gemeenten, waterschappen en publieke dienstverleners als 1 Overheid gaan werken om te kunnen versnellen op prioriteiten. Een van deze prioriteiten is het centraal zetten van burgers en ondernemers. Gezamenlijk met het programma Loketfunctie van de overheid werken we aan de volgende hoofdlijnen:

- We intensiveren de ontwikkeling van de bestaande overheidsbrede (GDI) portalen (zoals Overheid.nl, MijnOverheid, Ondernemersplein) en het nog te ontwikkelen MijnOverheid Zakelijk tot één samenhangende wegwijzer in het overheidslandschap. Die moet burgers en ondernemers op een uniforme wijze doorgeleiden naar de juiste dienstverlening.
- Voor veel burgers is het onderscheid tussen Rijksoverheid.nl en Overheid.nl te onduidelijk. Daarom wordt de praktische regelinformatie van Rijksoverheid.nl geïntegreerd op Overheid.nl.
- In vergelijking tot burgers hebben ondernemers te maken met complexe processen. Er ontbreekt nu een centrale plaats waar hun zaken samenkomen. De digitale 'MijnOmgeving' geeft ondernemers helderheid en administratief gemak. MijnOverheid Zakelijk biedt een centrale digitale omgeving waarin zij hun bedrijfsgegevens, lopende zaken en correspondentie met overheidsorganisaties kunnen beheren.
- We intensiveren de (door)ontwikkeling van overheidsbrede interactieservices. Overheidsbrede interactieservices zijn standaardfuncties die op de MijnOmgevingen van bijna alle overheidsdiensten voorkomen. Denk aan een profiel-, berichten-, zaak- en notificatieservice. Het doel is dat deze services zo worden ontwikkeld dat deze kanaalafhankelijk inzetbaar zijn.

Minimale eis is dat een service zowel beschikbaar is in de MijnOmgeving van dienstverleners als op MijnOverheid. Deze services maken de dienstverlening van de hele overheid een stuk eenduidiger, transparanter, gemakkelijker en efficiënter voor burgers en ondernemers.

- Zorgen dat de basis op orde is. Medeoverheden aansluiten op GDI-voorzieningen en ze ondersteunen bij de digitaliseringsslag die nodig is voor overheidsbrede services. We ontsluiten nieuwe bronnen zoals het protocolleringsoverzicht BRP, en het toestemmingsformulier reizen met minderjarigen.
- Mensen ontvangen proactief informatie van dienstverleners over regelingen waar ze recht op hebben. We richten ons op het versimpelen en aanreiken van gerichte informatie voor burgers en ondernemers. Daarnaast zetten we in op preventie door het ontwikkelen van een betere/nieuwe signalering van problemen.
- We werken nieuwe levens- en bedrijfsgebeurtenissen uit.
- Burgers en ondernemers kunnen ervaringen met de overheidsdienstverlening via een 'feedback functionaliteit' uitwisselen met dienstverleners. Met deze informatie verbeteren we de dienstverlening.
- We hebben permanent aandacht voor de signalen van burgers en ondernemers. Die zijn noodzakelijk om de juiste verbeteringen in gang te zetten.

⁵ Zie NDS en de Meerjarenvisie Digitale Overheid.

3.2 De toekomst van het domein Interactie

Binnen dit domein blijven we werken aan twee belangrijke doelstellingen:

1. Het bieden van de **1 overheidsbeleving**, door de overheidsbrede overheidsinformatie en -diensten meer vanuit de leefwereld van mensen te organiseren:
 - Het standaardiseren en waar nodig verder ontwikkelen van overheidsbrede interactieservices.
 - Met een omnichannel-benadering mensen helpen op de kanalen die voor hen relevant zijn. Dit willen we onder meer doen door gebruik te maken van ontwikkelingen in sociale media, nieuwe AI-technologieën als Large Language Models (LLM) en de Wallet.
 - De Berichtenbox van MijnOverheid is dé persoonlijke, digitale brievenbus waarin burgers post kunnen ontvangen van de overheid en van organisaties met een publieke taak. Het wordt mogelijk om via MijnOverheid op berichten actie te ondernemen, bijvoorbeeld te reageren of een betaling te verrichten en/of een burger direct door te leiden naar de MijnOmgeving van de publieke dienstverlener waar een bepaalde actie kan of moet worden uitgevoerd. De berichtenbox wordt voor zowel burgers als ondernemers beschikbaar gesteld. Zo wordt het grootschalig versturen van berichten voor medeoverheden aan ondernemers ook makkelijker gemaakt.
2. Het bieden van **hoogwaardige dienstverlening** en informatievoorziening:
 - We willen een proactieve dienstverlening kunnen garanderen die aansluit bij de leefwereld van mensen. Daarom kijken we welke gezamenlijke afspraken ‘onder de motorkap’ nodig zijn. Bijvoorbeeld om dienstverlening gebruikersvriendelijk, begrijpelijk en voor iedereen toegankelijk te maken. Daarom delen we overheidsbreed kennis en brengen we belangrijke inzichten en ervaringen samen.

Stip op de horizon 2030⁶

- Het helder en overzichtelijk, via een groeimodel en op basis van bekende gegevens aanbieden van alle rechten en plichten die burgers en ondernemers hebben bij de overheid.
- Het vroegtijdig signaleren van (toekomstige en/of financiële) probleemsituaties.

Bijlage 4 Domein Toegang

Met overheidsbrede voorzieningen zoals DigiD en eHerkenning ervaren burgers en ondernemers de overheid als 1 overheid. Door de Wet digitale overheid (Wdo) en herziene eIDAS-verordening verandert het toegangslandschap. Zo vormt de Wdo de basis voor het Stelsel Toegang. Het Stelsel Toegang helpt dienstverleners om te voldoen aan de Wdo. Hierin worden bestaande authenticatielandschappen opgenomen en worden private inlogmiddelen toegelaten mits zij worden erkend. In 2023 startte de voorbereiding van de implementatie van het Stelsel Toegang. In 2026 leveren we de eerste releases van het stelsel op. De eerste organisaties kunnen dan aansluiten. Naast de aansluiting van organisaties staat het jaar 2026 in het teken van de (door-) ontwikkeling in nieuwe releases gericht op voorzieningen voor wettelijk vertegenwoordigen en de toelating van nieuwe (private) inlogmiddelen in het stelsel.

Op 26 maart 2024 is de herziening van de eIDAS-verordening formeel goedgekeurd op Europees niveau. Met deze verordening worden EDI-wallets geïntroduceerd die onder meer voor identificatie⁷ bij publieke (én private) dienstverlening te gebruiken zullen zijn. Daarnaast kunnen met EDI-wallets ook gegevens gedeeld worden. Dit onderdeel van EDI-wallets heeft daardoor raakvlakken met het domein Gegevensuitwisseling. Verder kunnen burgers EDI-wallets gebruiken voor een elektronische

handtekening en ondernemers voor elektronische zegels. Ieder EU-land is verplicht een EDI-wallet aan te bieden of te erkennen. Nederland werkt daarom aan een publieke open source wallet en het EDI-stelsel NL, het ecosysteem waarin EDI-wallets in Nederland opereren. Voor de toegang van systemen tot andere systemen (S2S) voor gegevensuitwisseling is het PKI-Overheidsafspraken-stelsel beschikbaar. Burgers en ondernemers kunnen EDI-wallets gebruiken zoals zij dat willen: voor identificatie, voor het delen van gegevens en voor het zetten van een elektronische handtekening. Ze kunnen een EDI-wallet gebruiken in het publieke en het private domein.

4.1 Domein Toegang in de context van de Meerjarenvisie Digitale Overheid⁸

Iedereen moet kunnen deelnemen aan het digitale leven. Helaas is het voor sommige burgers en ondernemers moeilijk optimaal gebruik te maken van de kansen die digitalisering biedt. Een groot deel van de bevolking gebruikt daardoor niet alle diensten waarop ze recht hebben. Om deze groepen te ondersteunen, biedt het Stelsel Toegang inlogmiddelen en functionaliteiten zoals vrijwillig machtigen en wettelijk vertegenwoordigen.

Naast bestaande middelen als DigiD en eHerkenning moeten mensen ook kunnen inloggen met verschillende publieke en private inlogmiddelen. De basis hiervoor is de

Wet digitale overheid (Wdo). Daarvoor ontwikkelen we het Stelsel Toegang. Deze oplossing zorgt voor een veilige en betrouwbare toegang tot alle overheidsdienstverlening via (nieuwe) standaarden, koppelvlakken en (technische) voorzieningen.

4.2 De toekomst van het domein Toegang

Met de komst van verschillende inlogmiddelen hebben burgers en bedrijven altijd een alternatief om in te loggen bij publieke dienstverleners. Met het Stelsel Toegang ontwikkelen we daarvoor een nieuwe manier van aansluiten. Dienstverleners hoeven de digitale toegang niet meer apart van elkaar te ontwikkelen. De nieuwe private inlogmiddelen moeten aan strenge eisen voldoen, en deze eisen gaan ook gelden voor bestaande middelen. Het realiseren en implementeren van het stelsel is een cyclisch proces. We gaan stapsgewijs aan de slag en gebruiken verschillende releases om tot de vastgestelde doelarchitectuur te komen.

De Digitale Identiteit (herziene eIDAS-verordening)

De ontwikkeling van de Digitale Identiteit richt zich op twee onderdelen: 1) de beïnvloeding van de voorstellen die raken aan de verordening voor een Europees Raamwerk voor Digitale Identiteit (EDI). Dit zijn bijvoorbeeld de uitvoeringshandelingen en nieuwe Europese voorstellen die voortbouwen op de herziene eIDAS verordening zoals de

⁷ De EDI-wallet vervangt niet het wettig identiteitsdocument zoals rijbewijs of paspoort.

⁸ Meerjarenvisie Digitale Overheid.

European Business Wallets. En 2) de voorbereidingen voor de implementatie ervan in Nederland.

Vrijwillig machtigen en wettelijk vertegenwoordigen

Iedereen in het bezit van een DigiD kan in principe digitaal zakendoen met de overheid. Het ministerie van BZK vindt het belangrijk dat we in Nederland zelf kunnen kiezen hoe we gebruik maken van de dienstverlening van de overheid: digitaal, op papier, bij een loket of telefonisch. Als je dit niet kunt, wilt of mag, kun je je laten vertegenwoordigen door een ander, zowel digitaal als op een andere manier. Daarbij is er een onderscheid tussen vrijwillig machtigen en wettelijk vertegenwoordigen. Hiervoor realiseert het domein Toegang voorzieningen.

Veilig inloggen

De komende jaren werkt het ministerie van BZK aan het breder beschikbaar stellen van inlogmiddelen op betrouwbaarheidsniveaus ‘substantieel’ en ‘hoog’. De Wdo geeft namelijk aan dat bij veel dienstverlening op deze betrouwbaarheidsniveaus ingelogd moet worden. Dit doen wij onder andere door private inlogmiddelen toe te laten tot het Stelsel Toegang, maar ook door DigiD door te ontwikkelen. Zo kunnen mensen zonder geschikt (Nederlands) identiteitsbewijs of smartphone op een hoger betrouwbaarheidsniveau de komende jaren ook inloggen. Daarnaast werken wij aan het verbeteren

van de toegankelijkheid van DigiD Hoog en gaan wij bewustwording onder burgers benadrukken over het belang van veilig inloggen.

Binnen dit domein streven we naar:

- Met een wallet kan een burger of ondernemer veilig inloggen. Dat biedt een alternatief voor de huidige inlogmiddelen. Om de herziene eIDAS-verordening in Nederland te implementeren, ontwikkelen we een veilige en betrouwbare open source publieke NL-wallet. De komende jaren staan in het teken van de verdere voorbereiding van de implementatie. Onder meer door beproevingen, zowel in Nederland als Europees verband, en doorontwikkeling van de NL-wallet. Maar ook door het ontwikkelen van het EDI-stelsel via bijvoorbeeld afspraken over toezicht en certificering.
- Het wetsvoorstel voor European Business wallet verwacht dat de Commissie eind 2026 te publiceren. Dit voorstel zal waarschijnlijk tot aanvullende vereisten en toepassingen leiden. Daar moeten we vorm aan gaan geven. Na de publicatie van het wetsvoorstel zal de onderhandeling op EU-niveau starten.
- Het grootste deel van de Nederlanders kan veilig inloggen op betrouwbaarheidsniveau ‘substantieel’ en ‘hoog’.

Stip op de horizon (2030)⁹

- Stelsel Toegang operationeel.
- Digitaal rijbewijs in EDI-wallet op grond van gewijzigde rijbewijsrichtlijn.

Bijlage 5 Ontwikkelingen per vernieuwingsvoorstel in 2026

Generiek	Advies toekenning budget x € 1.000
Versterking architectuur-functie in de GDI	750
Uitwerking of verdieping verbindende architectuur GDI. Onderhoud op bestaande uitwerkingen om aan te sluiten op de Meerjarenvisie Digitale Overheid, betere verbinding met de NORA te leggen en op ontwikkelingen op EU-niveau en landelijk niveau. Domeinarchitecturen en ADO 2030 herzien. Onder de NDS wordt tevens gewerkt aan de totstandkoming van de Nederlandse Richtlijn Digitale Systemen (NeRDS).	
State of science scenario's door Digicampus	853
De pilots en pocs benoemd in de eerste ronde van de State of Science Scenario's zullen in 2026 vanuit de opschalingstickets uitgevoerd worden. Focus op kennis en onderzoek ontsluiting t.b.v. de gehele GDI-doorontwikkeling.	
Haalbaarheidsonderzoek en beproevingen toepassingen gebruik van Europese componenten uit de Digital Decade in de GDI	995
Na het advies uit 2025 (voortkomend uit de fit/gap analyse) en de aanbevelingen voor de evolutie naar een toekomstbestendige GDI en de selectie voor praktijkbeproeving (2026), ligt er een advies voor toepassingsmogelijkheden binnen de GDI.	
Innovatieplaats Digilab	2.542
<ul style="list-style-type: none"> • Invulling geven aan de organisatorische en technische continuïteit van Digilab. Digilab host en organiseert de (technische) randvoorwaarden voor >15 projecten van verschillende opdrachtgevers • Implementatie van geselecteerde componenten binnen bredere GDI-voorzieningen, zoals via Logius of andere ketenpartners • Doorontwikkeling en standaardisatie van federatieve patronen en afspraken op basis van praktijkinzichten • Versterkte verbinding met beleids- en uitvoeringsvraagstukken rondom basis- en sectorregistraties en gegevensbeheer, in nauwe samenwerking met BZK, IBDS en VNG • FDS-proof standaarden en afsprakenstelsels met referentie-implementaties, klaar voor brede adoptie • Overheidsbreed proevenportfolio: continue onboarding van nieuwe proeven en afronding/offboarding van succesvolle cases • Versnelling van FDS-proof architectuur bij overheidsorganisaties via praktijkbeproevingen en kennisdeling • Actieve community van 1000+ leden • Zelfvoorzienend ecosysteem: partners zoeken elkaar op, werken samen aan oplossingen, delen kennis en versterken innovatie • Inspirerende themabijeenkomsten, waaronder fieldlabs, "Toekomst van..."-sessies, validatiesessies en masterclasses • Lancering van Digilab website 2.0 met demo's en content voor zowel technische als bestuurlijke doelgroepen • Uitbreiding generieke testdata voor beproeving van federatieve oplossingen • Structurele adviesfunctie voor projecten die FDS-conforme technieken willen toepassen • Verbinding met andere labs en kennisinstituten binnen overheid en wetenschap • Kennismanagement en borging van inzichten via developer.overheid.nl 	
Totaal (budget x € 1.000)	5.140

Domein Infrastructuur ¹⁰	Advies toekenning budget x € 1.000
Doorontwikkeling Diginetwerk	800
<ul style="list-style-type: none"> • Voortbouwend op de RINIS-experimenten met kwantumresistente netwerktechnologie wordt de positie van Diginetwerk als neutrale, autonome onderlaag in het publieke cloudlandschap verder versterkt. • Verplicht gebruik Diginetwerk vanaf 2026 voor meer ketens. • Aanpassingen bepalen en implementeren t.b.v. NIS2-conformiteit. • Verbetering monitoring op Diginetwerk, KPS, koppelnetwerkenaanbieders en aangesloten organisaties (i.s.m. NCSC). • Voorverkenning + risicoanalyse uitbreiding KPS met tweede leverancier. • Verduidelijking en communicatie van de unieke waarde van Diginetwerk (o.a. handreikingen, praktijkvoorbeelden). • Toegang tot relevante clouddiensten en SaaS-oplossingen zonder aparte internetverbinding. • Voorverkenning cloudbrokerfunctie binnen Diginetwerk, inclusief regie- en positioneringsvraag. 	
Totaal (budget x € 1.000)	800

Domein Gegevensuitwisseling	Advies toekenning budget x € 1.000
PGDI Implementatieondersteuning en Kennisborging	1.500
<ul style="list-style-type: none"> • Vervolg tegengaan van het scrapen van burgergegevens in het maatschappelijk verkeer. Daarnaast worden andere casussen opgepakt, zoals ondersteuning bij de implementatie van het Federatief Datastelsel. • Organisaties helpen met de implementatie van standaarden die vanuit de Wdo, streefbeeldafspraken of het “pas toe of leg uit-regime” verplicht zijn waarvan de adoptie achterblijft door het bieden van adviezen, POC's en referentiearchitecturen. • Het omzetten van beleid naar geautomatiseerde acties en voorgeprogrammeerde keuzeschermen die leiden tot eindproducten die geconfigureerd zijn volgens de eisen van de overheid. Te denken valt aan uitbreiding van developer.overheid.nl. 	
Uit Betrouwbare Bron	1.803
<ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren van de toepasbaarheid van de bevindingen middels het ontwikkelen van een tweede, meer volwassen event sourced prototyperegister. • Ontwikkelen handreiking met concrete beschrijving van de realisatie van een capabel register op basis van <i>event sourcing</i> en een eenduidig en nauwkeurig definitie van het concept 'event'. • Beproeven we de handreiking in een realistische setting middels een actueel interbestuurlijk vraagstuk: het WOZ-register. 	

¹⁰ Voor de resultaten Haven-doorontwikkeling, marktplaats ontwikkeling en DACC is een beperkt aanvullend budget vanuit de beleidsagenda gealloceerd.

Domein Gegevensuitwisseling	Advies toekenning budget x € 1.000
Herbouw Digipoort	8.680
De herbouw wordt medio 2026 afgerond met de migratie van de afnemers van de oude naar de nieuwe Digipoort.	
Standaard methodiek toegangsverlening tot data	591
Doorontwikkelen Federatieve Toegangsverlening (FTV) en bijdragen aan het ontwikkelen en borgen van de kennis en de verwezenlijking van een federatief datastelsel. De standaarden die met deze subsidie worden ontwikkeld zijn onderdeel van de bredere set standaarden die we als overheid ontwikkelen, waaronder bijvoorbeeld de FSC-standaard.	
Implementatie SDG-Fase 2: Procedures en Once Only technical System	3.995
Structurele inbedding in de overheidsarchitectuur; bredere adoptie door publieke dienstverleners; verdere verbetering van functionaliteiten en afronding van de operationele overdracht. Borging samenhang met aanpalende (EU)-ontwikkelingen.	
Totaal (budget x € 1.000)	16.569

Domein Interactie	Advies toekenning budget x € 1.000
Federatief Berichtenstelsel (FBS) 2026	14.900
Er wordt ingezet om zo vroeg als mogelijk de proefmigratie uit te voeren. Na een succesvolle proefmigratie wordt zo snel als mogelijk en in samenspraak met de afnemers van de Berichtenbox de productiemigratie ingezet. De huidige voorziening GLOBE wordt uit gefaseerd na een succesvolle in productie name van BBO.	
Overheid.nl als wegwijzer naar informatie en diensten	2.000
<ul style="list-style-type: none"> • De praktische informatie uit de Wegwijzer verder integreren met informatie vanuit de publieke dienstverleners en de decentrale overheden. • De werkzaamheden aan de nieuwe huisstijl in het NL design system voortzetten. • De federatieve zoekfunctie op Overheid.nl verder uitbreiden, om ook hier de gebruikerservaring te verbeteren en de informatie over organisatiegrenzen heen te kunnen aanbieden. • Om de samenhang van informatie en daarmee de adoptie van de overheidsbrede wegwijzer en de andere voorzieningen die via de wegwijzer ontsloten worden te bevorderen, geven we de standaarden en voorzieningen onder de motorkap (ROO, UPL en SC) een impuls geven ter bevordering van de datakwaliteit en de toepassing ervan. 	

Domein Interactie	Advies toekenning budget x € 1.000
Digitaal dossier overheidsbrede dienstverlening	1.210
<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling prototype en praktijkbeproeving. Het prototype wordt mede ontwikkeld en getoetst door gemeenten die al deelnemen aan een overheidsbreed loket. • In productie nemen 1e versie Dossier en Plan binnen gemeentelijk domein. • Praktijkbeproeving met keten met meerdere overheden, aanvullend aan het gemeentelijke domein. • Bevindingen en wijzigingsverzoeken verwerken in de documentatie en impact communiceren richting deelnemers uit 2025 om de impact te laten verwerken in de software. 	
Berichtenbox Zakelijk	3.340
<p>Afronding herbouw Berichtenbox in het kader van de dienstenwet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garanderen continuïteit Berichtenbox als wettelijk aangewezen voorziening in de dienstenwet. De herbouw is essentieel om uitvoering te geven aan de dienstenwet. • Opvolgen opmerkingen over gebruikservaring in de gebrekestelling door de Europese commissie, in het kader van de Berichtenbox als Single Point of Contact in de dienstenrichtlijn. • Compliancy aan wetgeving: WMEBV en WCAG. <p>Geschikt maken BBO voor ondernemers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling portaal ("voorkant" specifiek gericht op ondernemers) • Aansluiting berichtenmagazijnen. 	
MijnOverheid Zakelijk	3.767
<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding en vervolgvatwerking naar prototype van een nog te bepalen service (bv. track & trace, taken of producten), inclusief generieke afspraken en standaarden over semantiek, technische specificaties, interoperabiliteit en architectuur, als input voor de realisatiefase • Gerealiseerde generieke profielservice voor ondernemers (tot 50 medewerkers) inclusief geoperationaliseerde afspraken en standaarden, zodat de ondernemer in de MijnOmgeving Zakelijk zijn contactgegevens en voorkeuren kan beheren en raadpleegbaar en bruikbaar voor elke overheidsorganisatie en bruikbaar voor ondernemers. Deze MijnOmgeving zal in eerste instantie ontwikkeld worden in aansluiting op DOP, daar dit een veel bezochte en geraadpleegde plek is voor veel ondernemers. (meer dan 10 mio bezoekers in 2024). Op een later moment zal verkend worden of een andere locatie wenselijk is. • Gerealiseerde MijnOmgeving Zakelijk bruikbaar voor ondernemers (tot 50 medewerkers). • Uitbreiding naar prototype van een nog te bepalen service (bv. track & trace, taken of producten), inclusief generieke afspraken en standaarden over semantiek, technische specificaties, interoperabiliteit en architectuur, als input voor de realisatiefase. 	

Domein Interactie	Advies toekenning budget x € 1.000
Verkenning bouwsteen voor koppeling ondernemersvraag met AI	737
<ul style="list-style-type: none"> • Landelijke opschaling, waarbij alle 12 provincies actief betrokken worden. • Onderzoeken hoe de AI-bouwsteen geïntegreerd kan worden met het bestaande EZ-programma Wetwijzer bedrijven, i.s.m. KvK en RVO. • Opleveren rapportages van de pilots • Opleveren AI-bouwsteen • Project en - Proces begeleiding/ monitoren en tussen evaluaties • Opschaling Eerste prototype toegankelijk voor stakeholders 	
Doorontwikkeling Mijn Overheid en overheidsbrede interactieservices	4.500
<p>Doorontwikkeling MijnOverheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Externe diensten kunnen worden ontsloten via MijnOverheid; dit voorkomt de noodzaak van aparte portalen. • Verbeterde gebruikerservaring door eenvoudiger doorverwijzen (single sign-on) en betere vindbaarheid via zoekmachines (SEO). • Burgers kunnen fouten in registraties melden/corrigeren via MijnOverheid. • Dankzij een nieuw CMS wordt MijnOverheid meertalig en voorzien van een zoekfunctie. • Gepersonaliseerde stappenplannen worden getoond bij <i>levensgebeurtenissen</i> op MijnOverheid. • Gebruikers ontvangen periodiek een herinnering aan hun voorkeuren voor digitale post. • Gemachtigden ontvangen meldingen voor berichten namens anderen; machtigen op MijnOverheid wordt verkend. • De nieuwe MijnOverheid-app (geïntegreerd met Berichtenbox en MijnGegevens) wordt functioneel gelijk aan de webomgeving <p>Overheidsbrede interactieservices:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NotifyNL wordt uitgebreid met extra kanalen (o.a. SMS, WhatsApp, Signal). • MijnTaken en MijnProducten worden doorontwikkeld en beschikbaar via MijnOverheid: <ul style="list-style-type: none"> - MijnTaken: actielijst voor burgers; - MijnProducten: overzicht van lopende diensten. • Realisatie van een overheidsbrede profielservice, zodat burgers hun contactgegevens centraal beheren. • Verkenning en mogelijk realisatie van decentrale berichtenmagazijnen, voor weergave van berichten in zowel MijnOverheid als portalen van dienstverleners. 	
Portaal Caribisch Nederland	280
<ul style="list-style-type: none"> • Opleveren van een online wegwijzer voor burgers in lijn met overheid.nl. • Een proof-of-concept ontwikkelen en beproeven waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid die de invoering van BSN/Digid biedt. 	
Totaal (budget x € 1.000)	30.734

Domein Toegang	Advies toekenning budget x € 1.000
Doorloop Vernieuwing DigiD Machtigen	598
Uitvoering van de voorbereidingsfase waarin de volgende documenten opgeleverd zullen worden: <ul style="list-style-type: none"> • Plan van Aanpak voorbereidings-/realisatiefase • Project Start Architectuur • Risicoanalyse • CIO oordeel • Toets/advies Architectuurraad • DPIA en wetgevingstoets • Implementatieplan • Migratieplan • Beheer- en service organisatie documentatie • Communicatieplan 	
Implementatie Stelsel Toegang	14.100
Implementatie release 1 en ontwikkeling en (voorbereiding van) implementatie van release 2 en 3 langs de lijnen Vertegenwoordigen, Open Toelating Private deelnemers en Aansluiten dienstverleners	
Programma EDI-stelsel NL en bureau LSP	15.000
Voor de uitvoering van de herziene eIDAS verordening wordt gewerkt aan een basisimplementatie van het EDI-stelsel NL, de ontwikkeling van de publieke NL-wallet en acceptatie van EDI-wallets uit andere lidstaten binnen het EDI-stelsel. Daarnaast nemen Nederlandse uitvoeringsorganisaties en bedrijven deel aan grensoverschrijdende pilots (usecases) met andere Europese lidstaten, in Large Scale Pilots.	
Totaal (budget x € 1.000)	29.698

Bijlage 6 Afkortingen en begrippen

1 overheid

Het beleidsprincipe van 1 overheid houdt in dat de digitale overheid zoveel mogelijk als één samenhangend geheel opereert en naar buiten treedt. Voor burgers en ondernemers betekent dit dat ze eenduidig bediend worden (bijvoorbeeld door één digitaal loket of met één digitale identiteit) en dat de informatievoorziening uniform is.

Afspraak

Regels die voor de inrichting van een generieke functie door partijen zijn overeengekomen, vastgelegd en gepubliceerd.

Afnehmer

Degene die afspraken, standaarden en voorzieningen van de GDI gebruikt of inzet voor de interactie met burgers en bedrijven of voor interactie met andere afnemers. De afnemers zijn voornamelijk uitvoeringsorganisaties en medeoverheden, ministeries, maar ook maatschappelijke instellingen en private partijen met een publieke taak.

Architectuur

Beschrijving van een (complex) geheel, en van de principes die van toepassing zijn op de ontwikkeling van het geheel en zijn onderdelen.

Bouwsteen

Afspraak, standaard of voorziening die bij voorkeur herbruikbaar is.

Burgers en ondernemers

Verkorte schrijfwijze voor: burgers, bedrijven, ondernemers, instellingen, intermediairs en hun gemachtigden.

Dienstverlener

Persoon of organisatie die voorziet in het leveren van een afgebakende prestatie (dienst) aan haar omgeving (de afnemers).

Digitale overheid

Betreft het gebruik van digitale technologie, als integraal onderdeel van strategieën om de overheid te moderniseren, met als doel publieke waarde te creëren.

Digitalisering

Verzamelnaam voor verschillende technologieën die een snelle ontwikkeling kennen, zoals het internet of things, big data analytics, kunstmatige intelligentie en blockchain.

GDI-Domein(en)

De terreinen (toegesplitst op functionaliteiten) waarop de GDI betrekking heeft.

Eigenaar

Binnen het betrokken ministerie aangewezen verantwoordelijke (vaak de (p)SG) voor het toezicht op het beleid van de opdrachtnemer en op de algemene gang van zaken in het agentschap.

Gemeenschappelijk

Voor 'gemeenschappelijke functies' en 'gemeenschappelijke voorzieningen' geldt dat meerdere (minimaal twee) organisaties ze toepassen. Daarmee zijn dit behalve generieke functies/voorzieningen ook functies/voorzieningen die door een deel van de organisaties samen ingericht zijn.

GDI

Afkorting van Generieke Digitale Infrastructuur. Dit is de set aan afspraken, standaarden en voorzieningen die overheidsorganisaties en dienstverleners met een publieke taak ondersteunt bij de inrichting van hun digitale dienstverlening aan burgers en bedrijven en ook bij hun onderlinge samenwerking.

GDI-architectuur

Deel van de overheidsarchitectuur dat de inrichting van de GDI beschrijft en hiervoor richtinggevende afspraken, standaarden en generieke voorzieningen beschrijft (afgekort: GA).

Generieke functie

Iets wat meerdere overheidsorganisaties moeten kunnen voor het uitvoeren van hun taken.

MIDO

Structuur en werkwijze die is ingericht voor een Meerjarenprogramma Infrastructuur Digitale Overheid (MIDO), een gezamenlijke visie en prioritering op de (door) ontwikkeling van de GDI.

MIDO-kader

Beschrijft de afspraken en uitgangspunten om te zorgen voor een transparant proces van afbakening, prioritering en besluitvorming van de GDI.

GDI-meerjarenvisie

Beschrijft de beoogde (door)ontwikkeling van de GDI gelet op relevante beleidsmatige, technologische (internationale) ontwikkelingen en wet- en regelgeving op de middellange termijn (5 jaar).

GDI-programmeringsplan

Een totaaloverzicht van beheer en exploitatie, projecten en programma's met bijbehorende begroting van de GDI voor het jaar t+1.

Natuurlijk persoon

Mens (individu) dat in het recht als rechtssubject is erkend en daarmee drager is van wettelijke rechten en plichten (afgekort: NP).

Niet-natuurlijk persoon

Rechtspersoon of een samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid (afgekort: NNP).

Opdrachtgever

Degene die opdracht geeft tot het leveren van producten of diensten en daarvoor een bijdrage toekent en betaalt.

Opdrachtnemer

Degene die GDI-onderdelen in beheer of in ontwikkeling heeft (Logius/Koop, RvIG, RVO en KVK).

Opdrachtverlening

Vertaling van gemaakte afspraken rond GDI naar specifieke opdrachten aan de opdrachtnemer over beheer en exploitatie, producten, programma's, etc.

Publieke taak

Taak waarvoor de overheid de eindverantwoordelijkheid op zich neemt en die wordt uitgevoerd voor de behartiging van een publiek of algemeen belang.

Programmeringstafel

Overleg op tactisch niveau dat adviseert over de inrichting op een specifiek domein.

Regierol GDI

Betreft de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van BZK om te zorgen dat de generieke digitale infrastructuur op peil blijft.

Standaard

Set van regels die beschrijven hoe mensen materialen, producten, diensten, technologieën, taken, processen en systemen moeten ontwikkelen en beheren.

Stelsel

Systeem waarbinnen organisaties via afspraken, standaarden en/of voorzieningen samenwerken om bepaalde functionaliteit te realiseren.

Voorziening

Groep van services die aan afnemers worden aangeboden, met als doel het bevorderen van uniformiteit en efficiëntie binnen de overheid.

Vindplaats achterliggende documentatie: www.pgdi.nl

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Digitale Overheid
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Eindredactie: Voxx content in context
Vormgeving: Optima Forma bv, Voorburg

December 2025